

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/22-01/4
URBROJ: 613-01-03-3-23-12
Zagreb, 1. veljače 2023.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

Ministarstvo prostornoga
uređenja, graditeljstva i
državne imovine
za 2021.

S A D R Ž A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O MINISTARSTVU	6
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	6
	Sustav unutarnjih kontrola	7
	Planiranje i izvršenje plana	8
	Finansijski izvještaji	9
	Javna nabava	18
III.	REVIZIJA ZA 2021.	20
	Ciljevi i područja revizije	20
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	20
	Metode i postupci revizije	22
	Nalaz za 2021.	23
	Provedba naloga i preporuka	58

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je finansijska revizija Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji finansijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz finansijske izvještaje.

Osim godišnjih finansijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Ministarstva sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, prihodi, primici, rashodi, izdaci, imovina, obveze te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li finansijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, finansijski izvještaji Ministarstva za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o finansijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o finansijskim izvještajima

Mišljenje o finansijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima finansijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostačni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Podaci o pojedinim prihodima i rashodima evidentirani u glavnoj knjizi nisu istovjetni podacima iskazanim u finansijskim izvještajima. U glavnoj knjizi evidentirani su prihodi od tekućih pomoći od institucija i tijela EU u iznosu od 55.653.575,00 kn, a u finansijskim izvještajima prihodi od tekućih pomoći od institucija i tijela EU iskazani su u iznosu od 44.167.182,00 kn, što je manje za 11.486.393,00 kn ili 20,6 % od evidentiranih u glavnoj knjizi.

Rashodi za službena putovanja evidentirani su u glavnoj knjizi u iznosu od 515.128,00 kn, a u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 506.051,00 kn, što je manje za 9.077,00 kn u odnosu na evidentirane u glavnoj knjizi.

U finansijskim izvještajima za 2021. nije iskazano stanje obveza za kredite i zajmove od institucija i tijela EU na početku razdoblja izvještavanja, odnosno na 1. siječnja 2021., a koje je u glavnoj knjizi evidentirano u iznosu od 153.900.000,00 kn.

Ministarstvo je ostvarene prihode iz općih prihoda državnog proračuna u iznosu od 60.000.000,00 kn u poslovnim knjigama evidentiralo u okviru primitaka na računu primljenih zajmova od trgovačkog društava u javnom sektoru, umjesto na računu prihoda od nadležnog proračuna za financiranje izdataka za finansijsku imovinu i otplatu zajmova. Evidentiranje navedenih prihoda na pogrešnom računu Računskog plana utjecalo je na točnost i strukturu iskazanih prihoda i primitaka u finansijskim izvještajima, na način da su prihodi trebali biti iskazani 60.000.000,00 kn više, a primici u navedenom iznosu manje.

Iako je bilo značajnih odstupanja ostvarenih prihoda i primitaka u odnosu na prethodnu godinu, Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima ne sadrže razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

U poslovnim knjigama Ministarstva nisu evidentirana odnosno u finansijskim izvještajima iskazana potraživanja za dani zajam društvu Brodarski institut d.o.o., Zagreb u iznosu od 60.000.000,00 kn. Na dani zajam nisu obračunane kamate određene Sporazumom o vlasničkom zajmu i osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama između Republike Hrvatske (zajmodavca) koju zastupa ministar prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine i društva (zajmoprimca) iz studenoga 2021. S obzirom na to da je navedenim Sporazumom određena kamata na zajam, trebalo je obračunati kamate te za iznos obračunanih kamata evidentirati u poslovnim knjigama potraživanja za prihode od imovine i obračunane prihode poslovanja. Navedeno je utjecalo na manje iskazanu vrijednost imovine i vlastitih izvora u finansijskim izvještajima.

Na koncu 2021. na potraživanja za stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo dospjela između jedne i tri godine u iznosu od 1.709.753,00 kn obavljen je ispravak vrijednosti po stopi od 100,0 %, umjesto po stopi od 50,0 %. Navedeno je utjecalo na vrijednost imovine i vlastitih izvora koji su u finansijskim izvještajima manje iskazani za 854.876,00 kn.

Popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2021. nije cijelovit jer popisom nije obuhvaćena nefinansijska imovina koja se odnosi na licence, ulaganja u tuđu imovinu i nefinansijsku imovinu u pripremi, finansijska imovina koja se odnosi na jamčevne pologe te privremeno oduzeta imovina (umjetnine i nakit).

Popis potraživanja i dospjelih obveza obavljen je prijepisom stanja iz poslovnih knjiga prema podskupinama računa iz Računskog plana, a nedospjele obveze nisu popisane. Potraživanja i obveze nisu popisani po subjektima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospjelosti te pravnom temelju. Iz navedenog proizlazi da je popis imovine i obveza obavljen formalno te nije ostvarena osnovna svrha popisa, a to je utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obveza te usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Središnje povjerenstvo sastavilo je Izvješće o popisu imovine, obveza i potraživanja 15. veljače 2022., odnosno nakon utvrđenog roka za obavljanje popisa imovine i obveza te roka za predaju finansijskih izvještaja. (točka 3. Nalaza)

- Podaci o potraživanjima preuzetim od Hrvatske agencije za osiguranje depozita (do siječnja 2021. poslovala je pod nazivom Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka) evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u finansijskim izvještajima Ministarstva nisu usklađeni s podacima o potraživanjima iskazanim u analitičkim evidencijama na koncu 2021. koje je navedena Agencija dostavila Ministarstvu. Prema podacima iz glavne knjige, potraživanja preuzeta od spomenute Agencije na početku i koncu 2021. evidentirana su u iznosu od 2.221.076.980,00 kn te umanjena za ispravak vrijednosti, neto knjigovodstvena vrijednost preuzetih potraživanja na koncu 2021. iznosi 30.000.000,00 kn. Prema evidenciji i podacima Hrvatske agencije za osiguranje depozita preuzeta potraživanja Ministarstva na 31. prosinca 2021. iznose 2.267.773.126,00 kn, odnosno nakon ispravka vrijednosti iznose 443.417.146,00 kn. Vrijednost potraživanja (bez ispravka vrijednosti) evidentirana u poslovnim knjigama Ministarstva manja je za 46.696.146,00 kn u odnosu na podatke koje je Hrvatska agencija za osiguranje depozita dostavila Ministarstvu. (točka 4. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Ministarstva za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostaoni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Godišnji plan upravljanja državnom imovinom donosi Vlada Republike Hrvatske na temelju Strategije upravljanja državnom imovinom za razdoblje 2019. – 2025., na prijedlog Ministarstva. Godišnji plan upravljanja državnom imovinom za sljedeću godinu donosi se do 30. studenoga tekuće godine. Prijedlog Godišnjeg plana upravljanja državnom imovinom za 2021. upućen je na mišljenje nadležnim tijelima državne uprave 22. listopada 2020.

Nakon što su prikupljena mišljenja svih nadležnih tijela, Prijedlog Godišnjeg plana upravljanja državnom imovinom dostavljen je Vladi Republike Hrvatske radi donošenja u veljači 2021. Godišnji plan upravljanja državnom imovinom za 2021. nije donesen u propisanom roku, nego u travnju 2021. jer Ministarstvo nije pravodobno dostavilo Prijedlog Godišnjeg plana upravljanja državnom imovinom za 2021. (točka 1. Nalaza)

- Namjenski prihodi od naknade za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru ostvareni su u 2021. u iznosu od 18.451.319,00 kn. Financijskim planom je navedenim prihodima planirano financiranje rashoda za provedbu aktivnosti Unapređenje stanovanja i komunalnog gospodarstva. Sredstva su utrošena u iznosu od 14.477.361,00 kn za provedbu aktivnosti Unapređenje stanovanja i komunalnog gospodarstva, za sufinanciranje projekata jedinica lokalne samouprave za izgradnju, rekonstrukcije prometnica, javne rasvjete i pješačkih staza (nogostupa), nabavu strojeva i komunalne opreme. Navedene prihode trebalo je planirati te ih koristiti za financiranje aktivnosti u skladu s namjenama propisanim odredbama Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama kojima je propisano da se koriste za provedbu navedenog Zakona, uklanjanje zgrada izgrađenih bez akata za građenje, uspostavu i održavanje informacijskog sustava izdavanja akata za provedbu dokumenata prostornog uređenja, građenje i uporabu građevina te za uspostavu i održavanje katastra nekretnina. (točka 2. Nalaza)
- Za pojedina potraživanja od prodaje nefinansijske imovine (zemljišta) te u vezi s naknadom za bespravno korištenje zemljišta u ukupnom iznosu od 2.002.696,00 kn nisu poduzimane odgovarajuće mjere naplate. (točka 4. Nalaza)
- Rashodi za ugovore o djelu ostvareni su u iznosu od 1.679.197,00 kn. Pojedini poslovi iz redovne djelatnosti Ministarstva povjereni su zaposlenicima na temelju zaključenih ugovora o djelu. Ugovori o djelu zaključivani su sa zaposlenicima mjesечно/dvomjesečno/tromjesečno i polugodišnje.

U pojedinim slučajevima Ministarstvo je na temelju zahtjeva za odobravanje financiranja najamnine za stambeno zbrinjavanje podnositelja donosilo rješenja kojima je utvrđeno da podnositelj zahtjeva ima pravo na financiranje najamnine za stambeno zbrinjavanje u iznosu većem od propisanog odlukama Vlade Republike Hrvatske ili je izданo pozitivno rješenje i odobreno financiranje bez obzira na to što podnositelj zahtjeva u trenutku potresa nije imao prijavljeno prebivalište ili boravište u stradaloj nekretnini zbog čega nije postupljeno prema odlukama Vlade Republike Hrvatske.

Ministarstvo nije tražilo putem Državne geodetske uprave i nadležnih zemljišnoknjižnih odjela provjeru podataka imaju li podnositelji zahtjeva za financiranje najamnina u zamjenskim stanovima drugu nekretninu. (točka 5. Nalaza)

Isticanje pitanja

Državni ured za reviziju skreće pozornost na točku 1. Nalaza, u dijelu u kojem su opisane činjenice u vezi s korištenjem sredstava pomoći iz Fonda solidarnosti Europske unije, namijenjenih za sanaciju šteta od potresa, zaprimanjem i obradom zahtjeva o obnovi te korištenjem sredstava zajma za Projekt obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva.

Navedene činjenice nisu utjecale na izražavanje mišljenja.

Obveze Ministarstva

Ministarstvo je obvezno pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavљу III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug Ministarstva utvrđen je odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine 85/20). Danom stupanja na snagu navedenog Zakona (23. srpnja 2020.) Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja nastavlja s radom kao Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. Stupanjem na snagu navedenog Zakona prestalo je s radom Ministarstvo državne imovine, a poslove iz njegova djelokruga preuzele je Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. U skladu s odredbama navedenog Zakona Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine preuzima poslove, opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju, sredstva za rad, finansijska sredstva, prava i obveze Ministarstva državne imovine, kao i državne službenike i namještenike zatečene na obavljanju preuzetih poslova.

Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na prostorno uređenje, graditeljstvo i stanovanje te sudjeluje u pripremi i provođenju programa iz fondova Europske unije i drugih oblika međunarodne pomoći iz ovih područja. Nadalje, obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: prostorno uređenje Republike Hrvatske i usklađivanje prostornoga razvijanja, planiranje, korištenje i zaštitu prostora, ostvarivanje međunarodne suradnje u prostornom uređenju, informacijski sustav prostornog uređenja, praćenje stanja u prostoru i provedbu prostornih planova Republike Hrvatske, lokacijske dozvole, izradu i praćenje provedbe Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske, Državnog plana prostornog razvoja i drugih prostornih planova koje donosi Hrvatski sabor ili Vlada, pripremu liste pokazatelja o stanju u prostoru, izradu odnosno vođenje izrade izvješća o stanju u prostoru Republike Hrvatske, suradnju u izradi prostornih planova županija, gradova i općina radi ostvarivanja uvjeta za gospodarenje, zaštitu i upravljanje prostorom i usklađivanja djelovanja tijela državne uprave koja sudjeluju u izradi, donošenju i provedbi prostornih planova, ostvarivanje uvjeta za razvitak i unaprjeđenje poslovanja pravnih i fizičkih osoba iz područja prostornoga uređenja, uređenje naselja i uređenje i korištenje građevinskoga zemljišta.

Također, obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na upravljanje državnom imovinom koja mu je posebnim zakonom dana na upravljanje. Izvršava vlasničke ovlasti u ime Republike Hrvatske, u skladu s posebnim zakonom kojim se uređuje upravljanje državnom imovinom. Izrađuje nacrt prijedloga Strategije upravljanja državnom imovinom, prijedlog Godišnjeg plana upravljanja državnom imovinom i prijedlog Izvješća o provedbi Godišnjeg plana upravljanja državnom imovinom. Obavlja stručne poslove koji se odnose na koordinaciju i harmonizaciju kriterija za upravljanje državnom imovinom koja mu je dana na upravljanje, utvrđuje smjernice za ostvarivanje vlasničke politike u pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku te prati rad, upravljanje, razvoj i ostvarivanje strateške politike u tim društвima, predlaže Vladi donošenje odluke o utvrđivanju popisa pravnih osoba od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, predlaže Vladi Republike Hrvatske imenovanje članova skupština, nadzornih odbora i uprava pravnih osoba od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku u skladu s propisima kojima se uređuje upravljanje državnom imovinom, donošenje odluka o načinu raspolaganja dionicama ili poslovnim udjelima pravnih osoba od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku koje se bave djelatnostima u nadležnosti Ministarstva te sudjelovanje u postupcima restrukturiranja i dokapitalizacije spomenutih pravnih osoba.

Obavlja poslove unaprjeđivanja korporativnog upravljanja pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske te poslove usavršavanja članova nadzornih odbora za obavljanje poslova članova nadzornih odbora trgovačkih društava, upravne i druge poslove koji se odnose na upravljanje fomdom stanova i poslovnih prostora u vlasništvu Republike Hrvatske, a upravljanje kojima nije uređeno posebnim propisom, upravljanje rezidencijskim objektima, upravljanje nekretninama koje je Ministarstvo obrane proglašilo neperspektivnima, upravljanje ostalim građevinskim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (Narodne novine 97/20) koja je bila na snazi do 10. prosinca 2021. te Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (Narodne novine 131/21) koja je na snazi od 11. prosinca 2021., za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva ustrojene su sljedeće ustrojstvene jedinice: Kabinet ministra, Samostalna služba za unutarnju reviziju, Glavno tajništvo, Uprava za graditeljstvo i procjene vrijednosti nekretnina, Uprava za energetsku učinkovitost u zgradarstvu, projekte i programe Europske unije, Uprava za prostorno uređenje i dozvole državnog značaja, Uprava za nadzor, žalbe, razvoj informacijskog sustava i digitalizaciju, Zavod za prostorni razvoj, Uprava za upravljanje i raspolažanje nekretninama te Uprava za trgovačka društva, EU poslove i strateško planiranje. U okviru Glavnog tajništva te uprava ustrojeni su sektori, službe i odjeli.

Početkom 2021. Ministarstvo je imalo 435, a koncem 2021. imalo je 463 zaposlenika.

Zakonski predstavnik Ministarstva od 24. srpnja 2020. do 19. veljače 2022. bio je ministar Darko Horvat, mag. ing. el., od 21. veljače do 9. ožujka 2022. Ministarstvom je upravljala državna tajnica Dunja Magaš, dipl. ing. građ., od 9. ožujka 2022. do 11. siječnja 2023. ministar je bio Ivan Paladina, univ. spec. oec, od 11. do 17. siječnja 2023. Ministarstvom je upravljala državna tajnica Dunja Magaš, dipl. ing. građ., a od 17. siječnja 2023. ministar je Branko Baćić, dipl. ing. geod.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18) te odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbi članka 12. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, odgovorna osoba institucije treba uspostaviti upravljanje rizicima kao cjelovit proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika u odnosu na poslovne ciljeve te poduzimanje potrebnih mjera radi smanjenja rizika. Na temelju odredbe članka 7. navedenog Zakona, a u skladu sa Smjernicama za upravljanje rizicima u poslovanju institucija javnog sektora koje je izradilo Ministarstvo financija, Ministarstvo je u prosincu 2021. ustrojilo Registar rizika.

U skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti sastavljena je Izjava o fiskalnoj odgovornosti kojom odgovorna osoba institucije, čelnik, na godišnjoj razini izvještava o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola.

Izjavom o fiskalnoj odgovornosti za 2021. (obrazac 1b) iz veljače 2022. navedeno je da su u sustavu unutarnjih kontrola utvrđene slabosti i nepravilnosti koje mogu utjecati na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava u području planiranja proračuna/financijskog plana, izvršenja proračuna/financijskog plana i upravljanja imovinom.

Prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva ustrojena je Samostalna služba za unutarnju reviziju, koja provodi unutarnju reviziju za Ministarstvo i korisnike proračuna iz nadležnosti Ministarstva. Godišnji plan Samostalne službe za unutarnju reviziju sastavljen je u siječnju 2021. na temelju Strateškog plana unutarnje revizije za razdoblje od 2021. do 2023. U njemu su sadržane aktivnosti unutarnje revizije te su određeni ciljevi, opseg i resursi potrebni za obavljanje planiranih revizija u 2021. U 2021. provedene su četiri revizije u skladu s Godišnjim planom unutarnje revizije za 2021. Za tri revizije sastavljen je revizijski izvještaj, a četvrta revizija Informacijske sigurnosti završena je u siječnju 2022. Od jedanaest danih preporuka, jedna je preporuka provedena, a ostale su u postupku provedbe.

S obzirom na to da je Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine ustrojeno danom stupanja na snagu Zakona o ustrojstvu i djelokrugu državne uprave iz srpnja 2020., jedinice za unutarnju reviziju bivših ministarstava nastavile su rad u novom ministarstvu. U ožujku 2022. sastavljeno je Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u 2021. Prema spomenutom Mišljenju, uspostavljen je učinkovit i djelotvoran sustav financijskog upravljanja i kontrola u procesima koji su revidirani. U pojedinim dijelovima procesa uočene su određene slabosti te su dane preporuke za njihovo poboljšanje.

Na mrežnim stranicama Ministarstva objavljeni su zakoni i drugi propisi iz područja rada, Provedbeni program Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine za razdoblje od 2021. do 2024., Godišnji i revidirani godišnji plan rada za 2021., strategije, programi, planovi i izvješća, finansijska izvješća i drugi dokumenti u skladu sa Zakonom o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22). Na temelju odredbe članka 15. Etičkog kodeksa državnih službenika (Narodne novine 40/11 i 13/12) donesena je u siječnju 2021. Odluka o imenovanju povjerenika za etiku.

Planiranje i izvršenje plana

Državnim proračunom za 2021., donesenim u prosincu 2020., planirana su sredstva za Ministarstvo u iznosu od 828.559.313,00 kn. Izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2021., donesenim u lipnju i studenome 2021., te preraspodjelama sredstava na temelju odluka Vlade Republike Hrvatske i ministra financija, finansijski plan Ministarstva smanjen je za 191.738.137,00 kn ili 23,1 % te iznosi 636.821.176,00 kn.

Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na tekući projekt Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. – Energetska obnova zgrada za koji su sredstva smanjena za 265.646.837,00 kn ili 48,8 % te aktivnost Informacijski sustav prostornog uređenja – ISPU za koju su sredstva smanjena za 49.345.481,00 kn ili 58,8 %. Vrijednosno značajnije povećana su sredstva za aktivnosti Vlasnički zajam društvu Brodarski institut d.o.o., Zagreb u iznosu od 60.000.000,00 kn koja nisu planirana prvim planom, Unapređenje stanovanja i komunalnog gospodarstva za 23.721.000,00,00 kn te Administracija i upravljanje Ministarstvom za 20.774.200,00 kn.

Financijskim planom Ministarstva planirana su sredstva za financiranje 26 aktivnosti, dva tekuća i šest kapitalnih projekata, od kojih su vrijednosno značajniji tekući projekt Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. – Energetska obnova zgrada u iznosu od 278.235.473,00 kn ili 43,7 % te aktivnost Administracija i upravljanje Ministarstvom u iznosu od 141.670.200,00 kn ili 22,2 % ukupno planiranih sredstava.

Financiranje rashoda planirano je prihodima iz Europskog fonda za regionalni razvoj (dalje u tekstu: EFRR) u iznosu od 305.607.007,00 kn, državnog proračuna u iznosu od 260.294.453,00 kn, Fonda solidarnosti u iznosu od 37.900.000,00 kn, ostalih prihoda za posebne namjene u iznosu od 25.110.000,00 kn, Mechanizma za oporavak i otpornost u iznosu od 4.149.621,00 kn, namjenskih primitaka od zaduživanja u iznosu od 2.230.000,00 kn, ostalih pomoći u iznosu od 1.246.000,00 kn te donacija u iznosu od 284.095,00 kn.

Prema podacima iz državne riznice, rashodi Ministarstva u 2021. izvršeni su u iznosu od 556.724.096,00 kn, što je 80.097.080,00 kn ili 12,6 % manje od plana. Vrijednosno značajniji rashodi izvršeni su za financiranje sljedećih aktivnosti i projekata: Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. – Energetska obnova zgrada u iznosu od 273.227.523,00 kn ili 49,1 % ukupno izvršenih rashoda, Administracija i upravljanje Ministarstvom u iznosu od 122.610.422,00 kn ili 22,0 % te Vlasnički zajam društvu Brodarski institut d.o.o., Zagreb u iznosu od 60.000.000,00 kn ili 10,8 % ukupno izvršenih rashoda.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2022. i 2023. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2022. u iznosu od 458.424.276,00 kn te za 2023. u iznosu od 232.361.050,00 kn.

Financijski izvještaji

Ministarstvo je obvezno voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Za 2021. sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcionalnoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama i Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Financijskoj agenciji u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Ministarstva.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 574.447.208,00 kn, što je 227.906.250,00 kn ili 28,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	648.673.961,00	308.255.299,00	47,5
2.	Prihodi od imovine	25.303.530,00	18.451.319,00	72,9
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	1.523.456,00	1.636.188,00	107,4
4.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	12.292.560,00	0,00	-
5.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	114.559.951,00	166.396.571,00	145,2
6.	Primici od finansijske imovine i zaduživanja	0,00	79.707.831,00	-
Ukupni prihodi i primici		802.353.458,00	574.447.208,00	71,6

Smanjenje prihoda i primitaka najvećim dijelom odnosi se na prihode od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna koji su ostvareni 340.418.662,00 kn ili 52,5 % manje u odnosu na 2020. jer je većina projekata iz Poziva za energetsku obnovu zgrada završena tijekom 2020.

U 2021. ostvareni su primici od finansijske imovine i zaduživanja u iznosu od 79.707.831,00 kn kojih nije bilo u 2020.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni u iznosu od 308.255.299,00 kn čine 53,7 % ukupnih prihoda i primitaka. Odnose se na kapitalne pomoći od institucija i tijela EU u iznosu od 263.807.285,00 kn, tekuće pomoći od institucija i tijela EU u iznosu od 44.167.182,00 kn i tekuće pomoći od međunarodnih organizacija u iznosu od 280.832,00 kn.

Navedeni prihodi ostvareni su iz izvora EFRR u iznosu od 278.257.703,00 kn, Fonda solidarnosti EU u iznosu od 29.716.764,00 kn te iz izvora ostalih pomoći u iznosu od 280.832,00 kn.

Prihodima iz EFRR-a financiran je tekući projekt Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. – Energetska obnova zgrada u iznosu od 265.798.224,00 kn, aktivnost Informacijski sustav prostornog uređenja – ISPU u iznosu od 10.858.102,00 kn te kapitalni projekt Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. – Tehnička pomoć u iznosu od 1.601.377,00 kn.

Prihodima iz Fonda solidarnosti EU financirane su aktivnosti Financiranje najamnina za stambeno zbrinjavanje osoba čije su nekretnine stradale u potresu u iznosu od 27.941.262,00 kn, Pružanje privremenog smještaja radi pokrivanja potreba stanovništva pogođenog potresom u iznosu od 1.027.158,00 kn te Obnova zgrada javne namjene u iznosu od 748.344,00 kn.

Prihodima od ostalih pomoći financiran je tekući projekt Provedba projekta inteligentna energija Europe (EPBD-CA) u iznosu od 280.832,00 kn. Operativnim programom Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. iz prosinca 2014. planiran je investicijski prioritet Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenja obnovljivih izvora energije u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade u stambenom sektoru sa specifičnim ciljevima Smanjenje potrošnje energije u zgradama javnog sektora i Smanjenje potrošnje energije u višestambenim zgradama. U provedbi tekućeg projekta Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. – Energetska obnova zgrada Ministarstvo u ulozi Posredničkog tijela razine 1 financiralo je projekte korisnika s kojima su prethodnih godina zaključeni ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava na temelju Poziva na dostavu projektnih prijedloga Energetska obnova višestambenih zgrada, Poziva na dostavu projektnih prijedloga Energetska obnova zgrada i korištenje obnovljivih izvora energije u javnim ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja te Poziva na dostavu projektnih prijedloga Energetska obnova i korištenje obnovljivih izvora energije u zgradama javnog sektora.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni su u iznosu od 166.396.571,00 kn za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 153.382.103,00 kn te za financiranje rashoda za nabavu nefinansijske imovine u iznosu od 13.014.468,00 kn. U okviru ostvarenih prihoda za financiranje rashoda poslovanja, vrijednosno najznačajniji su prihodi za financiranje rashoda za zaposlene u iznosu od 63.127.006,00 kn. Prihodima iz nadležnog proračuna financirano je jedanaest aktivnosti, pet kapitalnih i jedan tekući projekt. Vrijednosno značajniji prihodi u ukupnom iznosu od 150.984.762,00 kn odnose se na financiranje rashoda iz aktivnosti Administracija i upravljanje Ministarstvom u iznosu od 122.610.422,00 kn, kapitalnog projekta Informatizacija uprave u iznosu od 18.328.958,00 kn te aktivnosti Unapređenje stanovanja i komunalnog gospodarstva u iznosu od 10.045.382,00 kn.

Prihodi od imovine ostvareni u iznosu od 18.451.319,00 kn odnose se na prihode od naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru. Naknada za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru uplaćuje su u državni proračun na temelju odredaba članka 31. Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (Narodne novine 86/12, 143/13, 65/17 i 14/19). Utrošeni su u iznosu od 14.477.361,00 kn za provedbu aktivnosti Unapređenje stanovanja i komunalnog gospodarstva, za sufinanciranje projekata jedinica lokalne samouprave, rekonstrukcije prometnica, javne rasvjete i pješačkih staza (nogostupa), nabavu strojeva i komunalne opreme.

Prema podacima evidentiranim u poslovnim knjigama i iskazanim u finansijskim izvještajima primici od finansijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu od 79.707.831,00 kn i odnose se na primljeni zajam od trgovackog društva u javnom sektoru u iznosu od 60.000.000,00 kn, zajam od Međunarodne banke za obnovu i razvoj u iznosu od 14.991.620,00 kn te primljeni kredit iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova (dalje u tekstu: ESIF kredit) u iznosu od 4.716.211,00 kn.

Primljeni zajam od trgovackog društva u javnom sektoru u iznosu od 60.000.000,00 kn odnosi se na namjenska sredstva ostvarena iz općih prihoda državnog proračuna. Koncem studenoga 2021. zaključen je Sporazum o vlasničkom zajmu i osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama između Republike Hrvatske kao zajmodavca koju zastupa ministar prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine i društva Brodarski institut d.o.o., Zagreb kao zajmoprimca (jedini osnivač Republika Hrvatska). Sredstva su namijenjena za podmirenje obveza prema vjerovnicima te eventualne isplate otpremnina radnicima, a u svrhu stvaranja uvjeta za provođenje postupka likvidacije navedenog društva, u skladu s Odlukom Vlade Republike Hrvatske iz studenoga 2021.

Primici od zajma u iznosu od 14.991.620,00 kn ostvareni su na temelju Ugovora o zajmu zaključenog početkom srpnja 2020. između Zajmoprimeca Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj, za Projekt obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva (dalje u tekstu: Zajam). Prema odredbi članka 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine 28/96), Hrvatski sabor potvrđuje međunarodne ugovore koji financijski obvezuju Republiku Hrvatsku te je u kolovozu 2020. stupio na snagu Zakon o potvrđivanju Ugovora o Zajmu (Narodne novine, Međunarodni ugovori 4/20). Cilj projekta je pomoć u obnovi nakon potresa u Zagrebu i okolicu, unaprijeđenje institucionalnih kapaciteta za obnovu i jačanje nacionalnih sustava za pripravnost javnog zdravstva. Zajam je odobren u iznosu od 183.900.000,00 EUR s mogućnosti povlačenja sredstava do 30. lipnja 2024. Od ukupno odobrenog iznosa Zajma za Oporavak i obnovu nakon potresa te upravljanje projektom namijenjena su sredstva u iznosu od 169.400.000,00 EUR, a za Nadzor i pripravnost javnog zdravstva te upravljanje projektom namijenjena su sredstva u iznosu od 14.500.000,00 EUR.

Prema obrazloženju Ministarstva, financijskim planom za 2021. za kapitalni Projekt obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva planirano je 53.030.000,00 kn. S obzirom na kašnjenja u realizaciji navedenog projekata, plan je smanjen za 50.800.000,00 kn te iznosi 2.230.000,00 kn (za intelektualne i osobne usluge, koje se odnose na usluge izrade projektne dokumentacije za projekte KBC Rebro III, Klinika za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević”, škole u Sisku i Petrinji). Prva sredstva Zajma za provedbu komponente Oporavak i obnova nakon potresa u iznosu od 14.991.620,00 kn povučena su početkom listopada 2021. Proces nabave usluga projektne dokumentacije započeo je u 2021., ali nije okončan i nije rezultirao ugovaranjem do konca 2021.

Primici u iznosu od 4.716.211,00 kn odnose se na treću tranšu iz finansijskog instrumenta ESIF krediti za energetsku učinkovitost za javne zgrade. Ostvareni su za financiranje tekućeg projekta Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. – Energetska obnova zgrada. Sporazum o financiranju za ESIF kredite za energetsku učinkovitost zaključen je u prosincu 2017. između Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u funkciji Upravljačkog tijela i Hrvatske banke za obnovu i razvitak (dalje u tekstu: HBOR). Sporazumom je HBOR-u povjereno izvršavanje zadataka provedbe finansijskog instrumenta ESIF kredit za energetsku učinkovitost u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., specifičnog cilja Smanjenje potrošnje energije u zgradama javnog sektora za koji je Ministarstvo Posredničko tijelo razine 1. Od travnja 2018. do konca 2020. ostvareni su primici na temelju navedenog finansijskog instrumenta u iznosu od 201.400.000,00 kn te u 2021. u iznosu od 4.716.211,00 kn. Do konca 2021. ukupno su ostvareni primici u iznosu od 206.116.211,00 kn ili 90,6 % iznosa određenog navedenim Sporazumom (227.616.211,00 kn).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 542.530.092,00 kn, što je 274.290.389,00 kn ili 33,6 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	57.207.494,00	75.206.958,00	131,5
2.	Materijalni rashodi	50.214.042,00	85.725.252,00	170,7
3.	Finansijski rashodi	52.556,00	91.941,00	174,9
4.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	485.430.042,00	271.584.627,00	55,9
5.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	3.901.225,00	13.841.268,00	354,8
6.	Ostali rashodi	54.228.218,00	7.864.987,00	14,5
7.	Rashodi za nabavu nefinansijske imovine	11.886.904,00	23.498.848,00	197,7
8.	Izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova	153.900.000,00	64.716.211,00	42,1
	Ukupni rashodi i izdaci	816.820.481,00	542.530.092,00	66,4
	Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)	802.353.458,00	574.447.208,00	71,6
	Višak prihoda i primitaka	0,00	31.917.116,00	-
	Manjak prihoda i primitaka	14.467.023,00	0,00	-

Vrijednosno značajniji su rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 271.584.627,00 kn, koji čine 50,1 % ukupnih rashoda i izdataka, materijalni rashodi u iznosu od 85.725.252,00 kn, koji čine 15,8 %, te rashodi za zaposlene u iznosu od 75.206.958,00 kn, koji čine 13,9 % ukupnih rashoda i izdataka.

Ukupni rashodi i izdaci ostvareni u 2021. manji su za 33,6 % u odnosu na ostvarene u 2020., najvećim dijelom zbog smanjenja rashoda za realizaciju projekata iz poziva za energetsku obnovu zgrada koji su većinom završeni do konca 2020.

Na povećanje rashoda za zaposlene u iznosu od 17.999.464,00 kn ili 31,5 % utjecalo je pripajanje Ministarstva državne imovine i preuzimanje zaposlenika navedenog tijela.

Rashodi za zaposlene u iznosu od 75.206.958,00 kn odnose se na brutoplaće u iznosu od 62.811.847,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 10.320.880 kn te ostale rashode za zaposlene (božićnice, regres za godišnji odmor, jubilarne nagrade i druge naknade) u iznosu od 2.074.231,00 kn.

Pripajanje Ministarstva državne imovine utjecalo je na povećanje materijalnih rashoda za 35.511.210,00 kn ili 70,7 % u odnosu na 2020. Vrijednosno značajniji materijalni rashodi odnose se na rashode za usluge u iznosu od 54.277.110,00 kn, troškove sudskih postupaka (plaćanja po ovršnim i pravomoćnim presudama) u iznosu od 16.896.359,00 kn te rashode za materijal i energiju u iznosu od 6.362.233,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za usluge odnose se na rashode za zakupnine i najamnine u iznosu od 17.601.624,00 kn koji čine 32,4 % rashoda za usluge, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 12.036.853,00 kn koji čine 22,2 % te komunalne usluge u iznosu od 9.851.978,00 kn koji čine 18,1 % rashoda za usluge.

Vrijednosno značajniji rashodi za zakupnine i najamnine u iznosu od 14.099.994,00 kn ostvareni su za provedbu aktivnosti Financiranje najamnina za stambeno zbrinjavanje osoba čije su nekretnine stradale u potresu.

Vrijednosno značajniji rashodi za intelektualne i osobne usluge ostvareni su za provedbu aktivnosti Administracija i upravljanje Ministarstvom u iznosu od 5.449.712,00 kn, Energetska učinkovitost u iznosu od 2.111.938,00 kn, Nadzor nad radom ovlaštenih osoba za provođenje energetskih pregleda i energetsko certificiranje u iznosu od 927.925,00 kn te Informacijski sustav prostornog uređenja – ISPU u iznosu od 901.346,00 kn.

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 271.584.627,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na kapitalne pomoći na temelju prijenosa EU sredstava u okviru provedbe Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. – Energetska obnova zgrada u iznosu od 231.861.754,00 kn te kapitalne pomoći unutar općeg proračuna u okviru provedbe aktivnosti Unapređenje stanovanja i komunalnog gospodarstva u iznosu od 24.477.361,00 kn koja su namijenjena gradovima i općinama za razvoj komunalnog gospodarstva i ujednačavanje komunalnog standarda.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 13.841.268,00 kn odnose se na naknade za financiranje najamnina za stambeno zbrinjavanje osoba čije su nekretnine stradale u potresu.

U odnosu na prethodnu godinu ostali rashodi manji su za 46.363.231,00 kn ili 85,5 %. Navedeno smanjenje posljedica je manje aktivnosti u provedbi projekta Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. – Energetske obnove zgrada jer su projekti ugovoreni i realizirani u prošlim godinama, a tijekom 2021. doznačena su sredstva korisnicima kao kapitalne donacije iz EU sredstava u iznosu od 7.824.987,00 kn za ugovorenouroduženo razdoblje prihvatljivosti izdataka.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni u iznosu od 23.498.848,00 kn veći su za 11.611.944,00 kn ili 97,7 % u odnosu na 2020. zbog ulaganja u računalne programe. Odnose se na ulaganja u računalne programe u iznosu od 16.325.425,00 kn, uredsku opremu i namještaj u iznosu od 5.592.339,00 kn, licence u iznosu od 955.422,00 kn, opremu za održavanje i zaštitu u iznosu od 343.717,00 kn, komunikacijsku opremu u iznosu od 118.653,00 kn, uređaje, strojeve i opremu za ostale namjene u iznosu od 104.292,00 kn te ulaganja u poslovne objekte u iznosu od 59.000,00 kn.

Vrijednosno značajnija ulaganja u računalne programe odnose se na rashode ostvarene za izradu modula za elektroničko vođenje građevinskog dnevnika u iznosu od 6.025.000,00 kn, aplikativnog rješenja eOBNOVA u iznosu od 3.880.563,00 kn te za reinženjering i nadogradnju geoportala ISPU u iznosu od 2.437.500,00 kn.

Izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova ostvareni su u iznosu od 64.716.211,00 kn, a odnose se na vlasnički zajam društva Brodarski institut d.o.o., Zagreb u iznosu od 60.000.000,00 kn te plaćanje druge tranše za finansijski instrument ESIF krediti za energetsku učinkovitost za javne zgrade HBOR-u u iznosu od 4.716.211,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova manji su za 89.183.789,00 kn ili 57,9 %. Na navedeno smanjenje utjecalo je smanjenja izdataka za depozite u kreditnim i ostalim finansijskim institucijama u iznosu od 149.183.789,00 kn te povećanja izdataka za dane zajmove trgovackim društвima u javnom sektoru u iznosu od 60.000.000,00 kn.

U cilju stvaranja pretpostavki za provedbu likvidacije društva Brodarski institut d.o.o., Zagreb zaključen je Sporazum o vlasničkom zajmu i osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama između Republike Hrvatske i Brodarskog instituta d.o.o. u studenome 2021. Za podmirenje obveza prema vjerovnicima te za isplate otpremnina radnicima ostvareni su izdaci u iznosu od 60.000.000,00 kn.

Višak prihoda za 2021. iskazan je u iznosu od 31.917.116,00 kn. S obzirom na to da je preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnih razdoblja iznosio 17.225.923,00 kn, višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 49.143.039,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 49.794.259.322,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2021.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	6.962.770.729,00	7.035.369.352,00	101,0
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	1.316.505.712,00	1.338.974.374,00	101,7
1.2.	Građevinski objekti	5.600.373.369,00	5.395.264.266,00	96,3
1.3.	Postrojenja i oprema	4.643.307,00	4.254.229,00	91,6
1.4.	Prijevozna sredstva	495.323,00	154.405,00	31,2
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	0,00	265.894.375,00	-
1.6.	Druga nefinancijska imovina	40.753.018,00	30.827.703,00	75,6
2.	Finansijska imovina	42.386.064.528,00	42.758.889.970,00	100,9
2.1.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	8.667.942,00	13.316.827,00	153,6
2.2.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	42.129.310.223,00	42.509.310.223,00	100,9
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	221.352.384,00	216.472.634,00	97,8
2.4.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	21.051.164,00	13.460.270,00	63,9
2.5.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	5.682.815,00	6.330.016,00	111,4
Ukupno imovina		49.348.835.257,00	49.794.259.322,00	100,9
3.	Obveze	39.630.222,00	189.929.960,00	479,3
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	39.382.722,00	31.313.749,00	79,5
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	247.500,00	0,00	-
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	0,00	158.616.211,00	-
4.	Vlastiti izvori	49.309.205.035,00	49.604.329.362,00	100,6
Ukupno obveze i vlastiti izvori		49.348.835.257,00	49.794.259.322,00	100,9
Izvanbilančni zapisi		4.369.827.484,00	4.734.120.584,00	108,3

Imovina u iznosu od 49.794.259.322,00 kn odnosi se na finansijsku imovinu u iznosu od 42.758.889.970,00 kn i nefinansijsku imovinu u iznosu od 7.035.369.352,00 kn.

Vrijednost građevinskih objekata u iznosu od 5.395.264.266,00 kn čini 76,7 % nefinancijske imovine, a vrijednost zemljišta čini 19,0 % nefinancijske imovine. Vrijednost građevinskih objekata odnosi se na poslovne objekte u iznosu od 4.077.939.354,00 kn, stambene objekte u iznosu od 1.760.034.021,00 kn i druge građevinske objekte u iznosu od 25.365.627,00 kn te ispravak vrijednosti u iznosu od 468.074.736,00 kn.

U okviru nefinancijske imovine u pripremi iskazan je brod u izgradnji sa stanjem gotovosti 79,5 % koji je kupljen putem elektroničke javne dražbe putem Ministarstva financija kao dio stečajne mase društva Uljanik d.d. u stečaju, Pula u vrijednosti od 142.141.172,00 kn. Ministarstvo je navedeni brod dobilo na upravljanje i raspolaganje bez naknade u skladu sa Zaključkom Vlade Republike Hrvatske iz listopada 2020. Osim broda u izgradnji na Ministarstvo je prenesena popratna dokumentacija, materijal i oprema preuzeta kupnjom broda od stečajne upraviteljice društva Uljanik d.d. u stečaju, Pula. Vlada Republike Hrvatske usvojila je Zaključak o načinu raspolaganja i završetku gradnje broda 18. veljače 2021.

Zaključkom je utvrđeno da se putem Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja ugovori s društvom 3. Maj Brodogradilište d.d., Rijeka završetak gradnje. Ugovor o završetku gradnje broda za prijevoz automobila i kamiona (Novogradnja br. 514) zaključen je između Republike Hrvatske, zastupane po Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja, kao vlasnika broda i naručitelja radova te društva 3. Maj Brodogradilište d.d., Rijeka 20. travnja 2021., na temelju kojeg se brod dovršava u brodogradilištu 3. Maj u Rijeci. Za dovršenje gradnje broda ugovorena je cijena u protuvrijednosti od 20.250.000,00 EUR po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan plaćanja. Na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske iz travnja 2021. odobreno je zaduženje Ministarstvu financija za financiranje završetka gradnje broda u iznosu od 22.000.000,00 EUR kod HBOR-a. Navedenom Odlukom zaduženo je društvo Hrvatska brodogradnja – Jadranbrod d.d., Zagreb da, na temelju Ugovora s Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja o obavljanju stručnih poslova iz područja brodograđevne industrije, mjesечно izvještava nadležno Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstvo financija i Ministarstvo o gradnji broda te namjenskoj potrošnji sredstava i odobravanju isplate sredstava za potrebe gradnje navedenog broda. Do konca 2021., na temelju ispostavljenih obračunskih situacija, putem Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, a uz suglasnost društva Hrvatska brodogradnja – Jadranbrod d.d., Zagreb izvršena su plaćanja po Ugovoru o završetku gradnje broda u iznosu od 123.753.203,00 kn (stavka K 905042 – Izgradnja i završetak broda Nov 514, Izvor 11).

U okviru druge nefinancijske imovine iskazana je vrijednost ulaganja u knjige, umjetnička dijela i druge izložbene vrijednosti u iznosu od 15.973.657,00 kn, tuđu imovinu radi prava korištenja u iznosu od 13.948.193,00 kn, računalne programe u iznosu od 791.995,00 kn te plemenite metale i druge pohranjene vrijednosti u iznosu od 113.858,00 kn.

Financijska imovina na koncu 2021. u iznosu od 42.758.889.970,00 kn odnosi se na dionice i udjele u glavnici u iznosu od 42.509.310.223,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 216.472.634,00 kn, rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu od 6.330.016,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 13.460.270,00 kn i potraživanja za depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 13.316.827,00 kn.

Dionice i udjeli u glavnici u iznosu od 42.509.310.223,00 kn odnose se na dionice i udjele u glavnici trgovackih društva u javnom sektoru u iznosu od 34.963.889.223,00 kn te dionice i udjele u glavnici financijskih institucija u javnom sektoru u iznosu od 7.545.421.000,00 kn.

Navedena vrijednost udjela i dionica u trgovačkim društvima i finansijskim institucijama odnosi se na 35 pravnih osoba koje su navedene u Odluci o pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku (Narodne novine 71/18).

Na koncu 2021. u Bilanci su iskazana ukupna potraživanja u iznosu od 2.470.504.518,00 kn bez ispravka vrijednosti. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 2.441.606.276,00 kn, potraživanja od prodaje nefinansijske imovine u iznosu od 15.581.415,00 kn, potraživanja za depozite, jamčevne pologe, od zaposlenih i druga potraživanja u iznosu od 13.316.827,00 kn. Obavljen je ispravak vrijednosti potraživanja u ukupnom iznosu od 2.227.254.787,00 kn te na koncu 2021. knjigovodstvena vrijednost potraživanja iznosi 243.249.731,00 kn. Ispravak vrijednosti odnosi se na ispravak vrijednosti potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 2.225.133.642,00 kn i ispravak vrijednosti potraživanja za prihode od prodaje nefinansijske imovine u iznosu od 2.121.145,00 kn.

Vrijednosno značajnija potraživanja za prihode poslovanja prije ispravka vrijednosti u ukupnom iznosu od 2.410.857.471,00 kn odnose se na potraživanja preuzeta od Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (dalje u tekstu: DAB) u iznosu od 2.221.076.980,00 kn (koja su stečena sanacijom poslovnih banaka od 1995. do 2000.), potraživanja proračunskih korisnika za sredstva uplaćena u proračun u iznosu od 57.223.229,00 kn (od čega se na potraživanje vezano za povučena sredstva zajma za Projekt obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva odnosi 14.713.102,00 kn), potraživanja za osnovana prava građenja u iznosu od 53.602.962,00 kn i prava služnosti u iznosu od 43.868.698,00 kn, potraživanja od zakupa i dodjele na korištenje nefinansijske imovine u iznosu od 19.391.582,00 kn te potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu od 15.694.020,00 kn.

Vrijednosno značajnija potraživanja od prodaje nefinansijske imovine u ukupnom iznosu od 14.648.405,00 kn odnose se na potraživanja od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu od 6.253.011,00 kn, prodaje građevinskog zemljišta u iznosu od 3.589.235,00 kn i stanova na dugoročnu otplatu u iznosu od 2.886.159,00 kn te od prodaje zemljišta na kojem je uspostavljeno vlasništvo Republike Hrvatske neovisno o tome nalazi li se u građevinskoj zoni, poljoprivrednom zemljištu, šumi ili šumskom zemljištu u iznosu od 1.920.000,00 kn.

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo na koncu 2021. u iznosu od 13.316.827,00 kn odnose se na jamčevne pologe u iznosu od 10.538.457,00 kn, potraživanja od zaposlenih u iznosu od 7.246,00 kn, potraživanja za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 35.163,00 kn te ostala potraživanja u iznosu od 2.735.961,00 kn.

Prema pomoćnim analitičkim evidencijama dospjela potraživanja koncem 2021. iznose 2.276.272.103,00 kn, od čega se na dospjela potraživanja za prihode poslovanja odnosi 2.268.627.345,00 kn, prihode od prodaje nefinansijske imovine 6.381.525,00 kn te potraživanja za depozite, jamčevne pologe i druga potraživanja 1.263.233,00 kn. Do konca ožujka 2022. naplaćena su dospjela potraživanja u iznosu od 3.234.266,00 kn.

Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda iskazani u iznosu od 6.330.016,00 kn odnose se na kontinuirane rashode budućeg razdoblja (plaću zaposlenika za prosinac 2021. isplaćenu u siječnju 2022.).

Koncem 2021. ukupne obveze iznose 189.929.960,00 kn, a odnose se na obveze za kredite i zajmove od institucija i tijela EU u iznosu od 158.616.211,00 kn te obveze za rashode poslovanja u iznosu od 31.313.749,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine, obveze su veće za 150.299.738,00 kn ili 379,3 %. Na navedeno povećanje utjecale su obveze za primljeni ESIF kredit za energetsku učinkovitost u zgradama javnog sektora.

Obveze za rashode poslovanja u iznosu od 31.313.749,00 kn odnose se na ostale tekuće obveze u iznosu od 23.324.649,00 kn (od čega su vrijednosno najznačajnije obveze za jamčevine u iznosu od 10.307.510,00 kn), obveze za zaposlene u iznosu od 6.210.820,00 kn, obveze za materijalne rashode u iznosu od 1.658.176,00 kn, obveze za povrat pomoći primljenih unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima u iznosu od 120.000,00 kn te obveze za finansijske rashode u iznosu od 104,00 kn.

Stanje nedospjelih obveza koncem godine iznosi 189.557.533,00 kn, a dospjele su obveze u iznosu od 372.427,00 kn.

Izvanbilančni zapisi koncem 2021. iskazani su u iznosu od 4.734.120.584,00 kn, što je 364.293.100,00 kn ili 8,3 % više u odnosu na početno stanje. Odnose se na potencijalne obveze po osnovi sudske sporova u tijeku u iznosu od 3.047.144.740,00 kn, dionice i udjele dane na upravljanje HZMO-u u iznosu od 1.182.657.360,00 kn, privremeno oduzetu imovinu u iznosu od 240.794.736,00 kn, instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 222.712.563,00 kn, dana jamstva u iznosu od 20.539.403,00 kn te ostale izvanbilančne zapise u iznosu od 20.271.782,00 kn.

Vrijednosno najznačajnija potencijalna obveza po osnovi sudske sporova odnosi se na sudski spor u iznosu od 2.227.500.000,00 kn, koji se vodi radi isplate iznosa za nastale troškove izrade projektne dokumentacije i vrijednosti nekretnina zbog nesavjesnog i nepravilnog postupanja nadležnih tijela tijekom godina, a s posljedicom nemogućnosti realizacije projekta gradnje.

Javna nabava

Ministarstvo je za 2021. donijelo Plan nabave roba, radova i usluga te šest izmjena i dopuna Plana nabave. Prema posljednjim izmjenama i dopunama, planirana je nabava roba, radova i usluga u iznosu od 67.620.106,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Plan nabave za 2021. te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske u skladu s odredbama Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20).

Prema Statističkom izješću o javnoj nabavi za 2021., zaključeno je 17 ugovora, dva dodatka ugovora te dva okvirna sporazuma o nabavi roba i usluga u vrijednosti od 31.468.129,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Na temelju otvorenih postupaka javne nabave zaključeno je 17 ugovora o nabavi roba i usluga u vrijednosti od 13.431.273,00 kn, dva okvirna sporazuma o nabavi usluga u vrijednosti od 681.466,00 kn te dva dodatka ugovora o nabavi roba i usluga u vrijednosti od 1.155.390,00 kn.

Na temelju izuzeća od primjene Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22) zaključen je jedan okvirni sporazum o nabavi usluga u vrijednosti od 16.200.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn (jednostavna nabava) iznosila je ukupno 11.518.027,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključilo Ministarstvo u 2021. zaključeno je jedanaest ugovora o nabavi usluga u iznosu od 9.930.426,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključio Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, Ministarstvo je u 2021. zaključilo 33 ugovora o nabavi roba i usluga u vrijednosti od 10.891.554,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Ministarstvo je u prosincu 2020. donijelo Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave. Prema Pravilniku, nabave roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti do 70.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost provode se na temelju upućivanja poziva na dostavu ponude jednom gospodarskom subjektu elektroničkim putem, telefaksom ili pisanim putem. Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti od 70.000,00 kn do 200.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost odnosno radova procijenjene vrijednosti do 500.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost provodi se na temelju upućivanja poziva na dostavu ponude na adrese najmanje tri gospodarska subjekta po vlastitom izboru i/ili objavom poziva na mrežnim stranicama Ministarstva i/ili Elektroničkom oglasniku javne nabave.

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 1. veljače 2022. do 27. siječnja 2023.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredju za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 97. – 107.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19, 145/20 i 32/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave
2. Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine
3. Zakon o proračunu
4. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
5. Državni proračun Republike Hrvatske za 2021. godinu i projekcije za 2022. i 2023. godinu (Narodne novine 135/20, 69/21 i 122/21)
6. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. (Narodne novine 135/20, 69/21 i 122/21)
7. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
8. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
9. Zakon o pravu na pristup informacijama
10. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
11. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
12. Etički kodeks državnih službenika
13. Zakon o građevinskoj inspekciji, članci 38. – 41. (Narodne novine 153/13)

14. Pravilnik o načinu provedbe stručnog nadzora građenja, obrascu, uvjetima i načinu vođenja građevinskog dnevnika te o sadržaju završnog izvješća nadzornog inženjera (Narodne novine 111/14, 107/15, 20/17, 98/19 i 121/19)
15. Zakon o državnim službenicima (Narodne novine 92/05, 140/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12 – pročišćeni tekst, 37/13, 38/13, 1/15, 138/15 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/17, 70/19 i 98/19)
16. Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike (Narodne novine 112/17, 12/18, 2/19, 119/19 i 66/20)
17. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u državnoj službi (Narodne novine 37/01, 38/01 – ispravak, 71/01, 89/01, 112/01, 7/02 – ispravak, 17/03, 197/03, 21/04, 25/04 – ispravak, 66/05, 131/05, 11/07, 47/07, 109/07, 58/08, 32/09, 140/09, 21/10, 38/10, 77/10, 113/10, 22/11, 142/11, 31/12, 49/12, 60/12, 78/12, 82/12, 100/12, 124/12, 140/12, 16/13, 25/13, 52/13, 96/13, 126/13, 2/14, 94/14, 140/14, 151/14, 76/15, 100/15, 71/18, 73/19 i 63/21)
18. Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17 i 98/19)
19. Zakon o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 52/18)
20. Zakon o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 112/18)
21. Uredba o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 3/20)
22. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 52/13 i 94/14)
23. Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama
24. Zakon o gradnji (Narodne novine 153/13, 20/17, 39/19 i 125/19)
25. Odluka o pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku
26. Zakon o javnoj nabavi
27. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi
28. Zakon o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije (Narodne novine 102/20 i 10/21)
29. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije (Narodne novine 117/2021)
30. Odluka Vlade Republike Hrvatske o financiranju najamnine za stambeno zbrinjavanje osoba čije su nekretnine stradale u potresu na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije (Narodne novine 57/20)
31. Odluka Vlade Republike Hrvatske o financiranju najamnine za stambeno zbrinjavanje osoba čije su nekretnine stradale u potresima na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije (Narodne novine 17/21 i 65/21)
32. Uputa o načinu provedbe Odluke Vlade Republike Hrvatske o financiranju najamnine za stambeno zbrinjavanje osoba čije su nekretnine stradale u potresima na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije (srpanj 2021.)
33. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (prosinac 2020.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u stručnim publikacijama, elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima te tekućim i kapitalnim projektima Ministarstva. Provjerena je dokumentacija u vezi s računovodstvenim evidencijama, popisom imovine i obveza, ulaznim računima, prihodima i primicima, rashodima i izdacima, postupcima javne nabave i izvršenjem zaključenih ugovora te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Ministarstva i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, imovinu, rashode te javnu nabavu.

1. Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

1.1. Ministarstvo je ustrojeno Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave, koji je donesen u srpnju 2020. Odredbama članka 18. navedenog Zakona, propisano je, između ostalog, da Ministarstvo izrađuje nacrt prijedloga Strategije upravljanja državnom imovinom, prijedlog Godišnjeg plana upravljanja državnom imovinom i prijedlog Izvješća o provedbi Godišnjeg plana upravljanja državnom imovinom.

Zakonom o upravljanju državnom imovinom koji je donesen u lipnju 2018. člankom 19. propisano je da Godišnji plan upravljanja državnom imovinom donosi Vlada Republike Hrvatske na temelju Strategije, na prijedlog Ministarstva. Godišnji plan upravljanja državnom imovinom za sljedeću godinu donosi se do 30. studenoga tekuće godine. Ministarstvo izrađuje Prijedlog godišnjeg plana upravljanja državnom imovinom te ga dostavlja Vladi Republike Hrvatske radi donošenja. U postupak izrade Prijedloga godišnjeg plana upravljanja državnom imovinom Ministarstvo može uključiti druga ministarstva, kao i druga tijela i pravne osobe s javnim ovlastima.

Prijedlog Godišnjeg plana upravljanja državnom imovinom za 2021. upućen je na mišljenje nadležnim tijelima državne uprave 22. listopada 2020. Nakon što su prikupljena mišljenja svih nadležnih tijela, Prijedlog Godišnjeg plana upravljanja državnom imovinom dostavljen je Vladi Republike Hrvatske radi donošenja u veljači 2021. Godišnji plan upravljanja državnom imovinom za 2021. nije donesen u propisanom roku, nego u travnju 2021., jer Ministarstvo nije pravodobno dostavilo prijedlog Godišnjeg plana upravljanja državnom imovinom za 2021.

U cilju donošenja pravodobnih poslovnih odluka, Državni ured za reviziju nalaže Prijedlog godišnjeg plana upravljanja državnom imovinom za sljedeću godinu sastaviti i uputiti Vladi Republike Hrvatske pravodobno kako bi Godišnji plan upravljanja državnom imovinom mogao biti donesen u roku propisanom Zakonom o upravljanju državnom imovinom.

- Provedba obnove nakon potresa

Za otklanjanje šteta u slučajevima prirodnih katastrofa velikih razmjera (potresi, poplave, požari) i društvenih nepogoda iz Fonda solidarnosti Europske unije (dalje u tekstu: Fond solidarnosti EU) dodjeljuju se sredstva za pomoći državama članicama. Na temelju zahtjeva iz lipnja 2020., Europska komisija odobrila je pomoći Republici Hrvatskoj iz Fonda solidarnosti EU za sanaciju štete nastale uslijed potresa u Gradu Zagrebu te u Krapinsko-zagorskoj i Zagrebačkoj županiji (dalje u tekstu: zagrebački potres) u iznosu od 683.740.523,00 EUR. Odobrena sredstva su u cijelosti uplaćena na račun državnog proračuna u kolovozu i prosincu 2020.

Nadalje, na temelju zahtjeva iz ožujka 2021., Europska komisija je odobrila dodjelu bespovratnih sredstava iz Fonda solidarnosti EU u iznosu od 319.192.359,00 EUR za saniranje posljedica serije potresa u prosincu 2020. koji su pogodili područje Sisačko-moslavačke, Zagrebačke, Karlovačke i drugih županija Republike Hrvatske (dalje u tekstu: petrinjski potres). Odobrena sredstva su u cijelosti uplaćena na račun državnog proračuna, od čega su u iznosu od 41.325.507,00 EUR uplaćena 2. kolovoza 2021., a u iznosu od 277.866.852,00 EUR uplaćena su 30. prosinca 2021. Sredstva Fonda solidarnosti EU namijenjena su hitnim mjerama sanacije, zbrinjavanju stanovništva, obnovi infrastrukture te javnih zgrada i ne mogu se koristiti za obnovu i izgradnju obiteljskih kuća i stambenih zgrada.

Vlada Republike Hrvatske donijela je u 2020. i 2021. odluke o načinu raspodjele bespovratnih financijskih sredstava iz Fonda solidarnosti EU, odobrenih za financiranje sanacije šteta uslijed zagrebačkog i petrinjskog potresa. Odlukama je određeno Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine kao nacionalno koordinacijsko tijelo za provedbu odluka, određena su tijela odgovorna za provedbu financijskog doprinosa (prema nadležnosti određena resorna ministarstva, Grad Zagreb, Zagrebačka županija i Krapinsko-zagorska županija, Fond za obnovu Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije, razvojne agencije) te Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije kao neovisno revizorsko tijelo. Prema odlukama, vrijednosno najznačajnija sredstva u iznosu od 722.560.442,00 EUR namijenjena su za vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture i pogona u područjima obrazovanja, zdravstva, prijevoza, vodoopskrbe, upravljanja otpadnim vodama, telekomunikacija te u energetskom sektoru. Za osiguranje infrastrukture i mjera zaštite kulturne baštine namijenjeno je 195.386.190,00 EUR, a za sve druge namjene 84.986.250,00 EUR (od čega je za pružanje privremenog smještaja i financiranje službi spašavanja, radi pokrivanja potreba pogođenog stanovništva namijenjeno 60.371.240,00 EUR, a za čišćenje područja pogođenih katastrofom te hitno obnavljanje pogođenih prirodnih područja kako bi se izbjegli neposredni učinci erozije tla namijenjeno je 24.615.010,00 EUR). Rok za korištenje bespovratnih sredstava Fonda solidarnosti EU je 18 mjeseci nakon što se isplati puni odobreni iznos sredstava. Europska komisija naknadno je rok za korištenje sredstava za sanaciju štete uslijed zagrebačkog potresa, koji je trebao isteći u lipnju 2022., produžila do konca lipnja 2023., što je usklađeno s rokom za korištenje bespovratnih sredstava za petrinjski potres. Nakon isteka tog roka nadležne institucije u Republici Hrvatskoj moraju pripremiti Izvješće o korištenju sredstava i dostaviti ga Europskoj komisiji. Za sanaciju štete nastale uslijed zagrebačkog i petrinjskog potresa ukupno je u 2020. i 2021. iz Fonda solidarnosti EU uplaćeno u državni proračun 1.002.932.882,00 EUR (7.541.536.820,00 kn). Tijekom 2020. i 2021. sredstvima Fonda solidarnosti EU namijenjenim za sanaciju štete nastale uslijed zagrebačkog i petrinjskog potresa financirani su rashodi u iznosu od 258.087.621,00 kn, od čega u 2020. u iznosu od 4.928.391,00 kn, a u 2021. u iznosu od 253.159.230,00 kn.

Resorna ministarstva kao tijela odgovorna za provedbu financijskog doprinosa raspisuju javne pozive na koje se javljaju određeni prihvatljivi prijavitelji. Pozivima su definirani ciljevi, uvjeti i postupci za dodjelu bespovratnih financijskih sredstava namijenjenih provedbi operacija koje se financiraju iz Fonda solidarnosti EU. Ministarstvo je tijelo odgovorno za provedbu financijskog doprinosa za: osiguravanje privremenog smještaja potrebitog stanovništva, mjere zaštite kulturne baštine i neposrednu obnovu pogođenih prirodnih zona kako bi se izbjegle neposredne štete od erozije tla.

Vezano za zagrebački potres, Ministarstvo je objavilo pozive za dodjelu bespovratnih finansijskih sredstava namijenjenih za osiguranje privremenog smještaja potrebitog stanovništva te za neposrednu obnovu pogođenih prirodnih zona kako bi se izbjegle neposredne štete od erozije tla, a prihvativi prijavitelji su tijela državne uprave i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te trgovačka društva koja su od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku. Ukupan raspoloživi iznos bespovratnih sredstava za dodjelu u okviru poziva za pružanje privremenog smještaja iznosi je 53.300.000,00 kn. U okviru poziva za neposrednu obnovu potresom pogođenih prirodnih zona kako bi se izbjegle neposredne štete od erozije tla raspoloživa bespovratna sredstva za dodjelu iznosi su 6.433.480,00 kn. Za zagrebački potres od ukupno 683.740.522,00 EUR (5.127.407.347,00 kn) Ministarstvu je za navedena dva javna poziva za dodjelu sredstava raspoloživ ukupni iznos od 59.733.480,00 kn. Do konca 2021. Ministarstvo je za namjene iz poziva koji se odnosi na Pružanje privremenog smještaja ugovorilo pet projekata u vrijednosti od 69.198.735,00 kn za koja su odobrena sredstva za isplatu u iznosu od 20.459.227,00 kn. Na temelju poziva Provedba mjera neposredne obnove potresom pogođenih prirodnih zona kako bi se izbjegle neposredne štete od erozije tla ugovoren je projekt s Ministarstvom obrane u vrijednosti od 6.424.750,00 kn, a do konca 2021. za navedeni projekt nije bio podnesen zahtjev za nadoknadom sredstava.

Prema podacima Ministarstva do konca 2021., vezano za zagrebački potres provedbena tijela objavila su ukupno 14 javnih poziva za dodjelu bespovratnih sredstava u iznosu od 5.127.407.347,00 kn. Do konca 2021. ukupno je bilo ugovoreno 316 projekata u vrijednosti od 8.351.255.978,00 kn, a na temelju dostavljenih 266 zahtjeva za nadoknadom sredstava u iznosu od 313.279.977,00 kn odobrena su sredstva za isplatu u iznosu od 116.019.136,00 kn. Prema podacima Ministarstva iz srpnja 2022. vezano za zagrebački potres zaprimljeno je ukupno 820 zahtjeva za nadoknadom sredstava u iznosu od 1.123.666.719,00 kn, a odobrena su sredstva za isplatu u iznosu od 568.601.102,00 kn.

Ministarstvo je za petrinjski potres u ulozi tijela odgovornog za provedbu finansijskog doprinosa objavilo u siječnju 2022. Javni poziv za osiguravanje privremenog smještaja radi pokrivanja potreba stanovništva pogođenog potresom za koji su raspoloživa sredstva u iznosu od 213.193.413,00 kn. Prema podacima Ministarstva od siječnja do konca lipnja 2022. provedbena tijela objavila su ukupno 12 javnih poziva za dodjelu bespovratnih sredstava u iznosu od 2.581.201.004,00 kn. Do konca lipnja 2022. ugovoreno je 450 projekata u vrijednosti od 2.919.938.497,00 kn, a zaprimljeno je 16 zahtjeva za nadoknadu sredstava u iznosu od 24.112.197,00 kn, od čega je za isplatu odobreno 15.681.023,00 kn. Vrijednosno značajnija sredstva odobrena su Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja u iznosu od 15.293.290,00 kn za vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture i pogona u području vodoopskrbe i upravljanja otpadnim vodama.

Sredinom rujna 2020. donesen je Zakon o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije. Nakon petrinjskog potresa iz prosinca 2020., u veljači 2021. donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije kojim se naziv Zakona mijenja u Zakon o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije.

U cilju uklanjanja uočenih prepreka u provedbi obnove, u listopadu 2021. donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-za-gorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije (dalje u tekstu: Zakon o obnovi). Zakonom o obnovi uređen je način i postupak obnove odnosno uklanjanja zgrada oštećenih, uništenih zbog prirodne nepogode ili katastrofe proglašene na navedenim područjima pogođenim zagrebačkim potresom 22. ožujka te petrinjskim potresom 28. i 29. prosinca 2020., gradnja zamjenskih obiteljskih kuća i stambeno zbrinjavanje osoba pogođenih tim nepogodama. Određena su nadležna tijela, rokovi za postupanje i druga pitanja u cilju zaštite života i zdravlja ljudi, zaštite životinja, zaštite imovine, zaštite okoliša, prirode i kulturne baštine te stvaranje uvjeta za uspostavu normalnog života na pogođenim područjima. Obnova i druge mjere provode se na način i u skladu s programima mjera i aktivnostima obnove (uklanjanje oštećenih zgrada, gradnja zamjenskih obiteljskih kuća i stambenog zbrinjavanja osoba pogođenih potresom). Na temelju podnesenih zahtjeva za obnovu vlasnika odnosno suvlasnika oštećenih nekretnina Ministarstvo odlučuje o uklanjanju zgrada, gradnji zamjenskih obiteljskih kuća te isplati novčane pomoći umjesto gradnje zamjenske obiteljske kuće, novčane pomoći za konstrukcijsku i nekonstrukcijsku obnovu.

Od listopada 2020. do srpnja 2022. Vlada Republike Hrvatske donijela je pet odluka o donošenju programa mjera obnove zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije. Programima mjera detaljnije su utvrđene mjere obnove zgrada koje se odnose na obnovu zgrada javne namjene, višestambenih zgrada, poslovnih zgrada, stambeno-poslovnih zgrada i obiteljskih kuća, na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije.

Do travnja 2022. Ministarstvo je zaprimilo ukupno 18 566 zahtjeva za obnovu ili uklanjanje građevina, gradnju zamjenskih kuća, dodjelu novčane pomoći ili oslobođenje od finansijske obveze vlasnika. Za novčanu pomoć koja se odnosi na konstrukcijsku obnovu (organiziranu) zaprimljeno je 6 737 zahtjeva ili 36,3 % ukupno podnesenih zahtjeva za obnovu, a za nekonstrukcijsku obnovu (novčana pomoć) podneseno je 7 095 zahtjeva ili 38,2 % ukupno podnesenih zahtjeva za obnovu. Drugih 4 734 zahtjeva ili 25,5 % ukupno podnesenih zahtjeva za obnovu odnose se na uklanjanje i gradnju zamjenskih obiteljskih kuća (organizirano), novčanu pomoć umjesto gradnje zamjenske kuće, troškove izrade glavnog projekta, stambeno zbrinjavanje i oslobođanje uplate. Na temelju zaprimljenih zahtjeva za obnovu izdano je ukupno 4 440 akata. Rok za podnošenje svih zahtjeva određen je do 31. prosinca 2023. U proces obrade zahtjeva za obnovu bilo je uključeno više tijela državne uprave (Ministarstvo pravosuđa i uprave, Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje, Fond za obnovu Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije, Državna geodetska uprava, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo kulture i medija te Državni arhiv) koja su raspolagala podacima potrebnim za rješavanje zahtjeva i donošenje Odluke o obnovi. U procesu obrade zahtjeva bilo je uključeno više provedbenih tijela koja nisu surađivala dovoljno, što je utjecalo na sporost rješavanja zahtjeva.

Zakonom o izmjenama i dopunama o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije u veljači i listopadu 2021. uređeno je da Ministarstvo na temelju podnesenih zahtjeva za obnovu odnosno uklanjanje zgrada, gradnju zamjenskih obiteljskih kuća, isplatu novčane pomoći za rekonstrukcijsku obnovu, novčane pomoći za obnovu i novčane pomoći umjesto gradnje zamjenske obiteljske kuće, odlučuje i donosi odluku o obnovi kojom nalaže provedbenim tijelima (Fondu za obnovu i Središnjem državnom uredu za obnovu i stambeno zbrinjavanje) provođenje obnove, a rješenjem odlučuje o podnesenim zahtjevima za novčanu pomoć. Kako bi se osiguralo da na jednom području bude nadležno jedno provedbeno tijelo, Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje nadležan je za provedbu obnove, odnosno uklanjanje višestambenih zgrada, stambeno-poslovnih zgrada, poslovnih zgrada, obiteljskih kuća i gradnju višestambenih zgrada, stambeno-poslovnih zgrada, poslovnih zgrada i zamjenskih obiteljskih kuća na područjima pogodjenima potresom na kojima je proglašena katastrofa. Građani su oslobođeni od obveze sufinanciranja troškova konstrukcijske obnove.

Ministarstvo je koncem 2021. na poslovima vezanim uz obnovu na raspolaganju imalo 61 zaposlenika. Od navedenog broja zaposlenika, na poslovima rješavanja zahtjeva za obnovu u okviru Sektora za provođenje mjera ublažavanja posljedica elementarnih nepogoda radila su 33 zaposlenika (od kojih su dva na dugotraјnom bolovanju), u Informativnom centru obnove u Zagrebu, izmještenim uredima Ministarstva (Sisak, Petrinja i Glina) i na poslovima nadzora nad uklanjanjem potresom uništenih zgrada na terenu 12 zaposlenika, na administrativnim poslovima, poslovima izvještavanja i poslovima tehničke kontrole 12 zaposlenika, dok su na rukovodećim položajima radila četiri zaposlenika.

Provedba Zakona o obnovi financira se sredstvima državnog proračuna, sredstvima proračuna Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske, Zagrebačke, Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije te sredstvima iz drugih izvora pribavljenim sukladno posebnim propisima i drugim oblicima financiranja. Sredstva za popravak konstrukcije obiteljskih kuća, poslovnih, stambeno-poslovnih i višestambenih zgrada, gradnju višestambenih zgrada, stambeno-poslovnih zgrada te gradnju i opremanje zamjenskih obiteljskih kuća koje su neuporabljive odnosno privremeno neuporabljive, uključujući i cijelovitu obnovu pojedinačno zaštićenog kulturnog dobra, osigurava, za područje Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske, Zagrebačke, Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije, Republika Hrvatska u državnom proračunu u visini od 80,0 %, a Grad Zagreb, Krapinsko-zagorska, Zagrebačka, Sisačko-moslavačka i Karlovačka županija u visini od po 20,0 % u svojim proračunima za nekretnine na svojim područjima. Iznimno, Republika Hrvatska osigurava sredstva u državnom proračunu u visini od 100,0 % za popravak konstrukcije obiteljskih kuća, poslovnih, stambeno-poslovnih i višestambenih zgrada, gradnju višestambenih i stambeno-poslovnih zgrada te gradnju i opremanje zamjenskih obiteljskih kuća koje su neuporabljive odnosno privremeno neuporabljive na područjima jedinica područne (regionalne) samouprave za koje Vlada Republike Hrvatske proglaši katastrofu u smislu zakona kojim se uređuje sustav civilne zaštite.

Prema Izvješću o statusu obrade zahtjeva za obnovu, novčane pomoći i smještaj iz travnja 2022., u obradi je 14 126 ili 76,1 %, odbijeno je 949 zahtjeva ili 5,1 %, a provedeno je, odnosno doneseno je 4 440 akata ili 23,9 % od ukupnog broja zaprimljenih zahtjeva.

S obzirom na to da se provedba obnove do vremena obavljanja revizije provodila nezadovoljavajućom dinamikom, Državni ured za reviziju skreće pozornost na kratke rokove za korištenje sredstava primljenih iz Fonda solidarnosti EU. Nadalje, preporučuje ubrzati aktivnosti iz nadležnosti Ministarstva na donošenju akata kako bi se zahtjevi riješili u razumnom roku.

- Korištenje sredstava zajma za Projekt obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva

Ugovor o zajmu između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj (dalje u tekstu: IBRD) za Projekt obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva (dalje u tekstu: Ugovor o zajmu) zaključen je početkom srpnja 2020. U ime Republike Hrvatske kao Zajmoprimca Ugovor o zajmu potpisao je ministar financija. Na temelju odredbe članka 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, Hrvatski sabor je na sjednici održanoj koncem srpnja 2020. donio zakon kojim se potvrđuje Ugovor o zajmu.

Zajam je odobren u iznosu od 183.900.000,00 EUR, a ugovoren datum zatvaranja je 30. lipnja 2024. Cilj projekta je pružanje pomoći u obnovi nakon potresa, unaprijeđenje institucionalnih kapaciteta za obnovu i jačanje nacionalnih sustava za pripravnost javnog zdravstva. Projekt se sastoji od tri komponente: Oporavak i obnova nakon potresa, Nadzor i pripravnost javnog zdravstva te Upravljanje projektom. Za provedbu projekta po komponentama nadležni su Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (Ministarstvo) te Ministarstvo zdravstva.

Sredstva za otplate glavnice zajma i plaćanje kamata, koje u ratama dospijevaju dva puta godišnje svakog 15. svibnja i 15. studenoga počevši od 15. studenoga 2025. do uključno 15. studenoga 2034., kao i sredstva za plaćanje početne naknade i naknade na neiskorištena sredstva, osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske na pozicijama Ministarstva financija. Naknada za odobrena, a neiskorištena sredstva iznosi jednu četvrtinu jednog postotka (0,25 %) godišnje na iznos nepovučenih sredstava zajma.

Prema odredbama Ugovora o zajmu Zajmoprimac ima obvezu izraditi Priručnik za provedbu projekta (obuhvaća pravila, metode, smjernice, standardne dokumente i postupke za provedbu projekta, uključujući, između ostalog, detaljne troškove i sredstva za financiranje), uspostaviti jedinice za provedbu projekta pri Ministarstvu i Ministarstvu zdravstva te upravljački odbor, putem jedinica za provedbu projekta izraditi prijedlog godišnjeg plana rada i proračuna projekta za sljedeću kalendarsku godinu te Plan mjera za zaštitu okoliša i socijalne standarde.

Prema Priručniku za provedbu projekta (prosinac 2020.), za komponentu Oporavak i obnova nakon potresa planirana su sredstva u iznosu od 165.500.000,00 EUR, za Nadzor i pripravnost javnog zdravstva u iznosu od 13.800.000,00 EUR te za Upravljanje projektom u iznosu od 4.600.000,00 EUR.

Prva komponenta Oporavak i obnova nakon potresa u nadležnosti je Ministarstva i usmjerena je na hitne intervencije za zaštitu javne sigurnosti (8.280.000,00 EUR), sanaciju i obnovu građevina koje se koriste u zdravstvene i obrazovne svrhe (156.300.000,00 EUR) te pripremu programa za potporu obnovi stambenih objekata (920.000,00 EUR).

Vezano za sanaciju i obnovu građevina u okviru prve komponente projekta planirana je obnova i rekonstrukcija Kliničkog bolničkog centra Zagreb – Rebro faza III, obnova oštećenih zgrada Klinike za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević”, obnova i rekonstrukcija Srednje škole Petrinja te izgradnja nove Ekonomске škole u Sisku.

Druga komponenta Nadzor i pripravnost javnog zdravstva usmjerena je na jačanje kapaciteta zdravstvenog sustava radi pripravnosti za pandemiju (u nadležnosti Ministarstva zdravstva). U okviru ove komponente predviđena su sredstva za sanaciju od potresa zgrade Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (4.535.000,00 EUR u nadležnosti Ministarstva).

Treća komponenta Upravljanje projektom obuhvaća financiranje Jedinice za provedbu projekta koja se uspostavlja u okviru Ministarstva (JPP-1) radi provedbe prve komponente projekta kao i građevinskih radova druge komponente (3.860.000,00 EUR) odnosno Jedinice za provedbu projekta koja se uspostavlja u okviru Ministarstva zdravstva (JPP-2) radi provedbe druge komponente projekta (740.000,00 EUR).

Početnim finansijskim planom Ministarstva za 2021. rashodi za kapitalni projekt Obnova nakon potresa i jačanje pripravnosti javnog zdravstva planirani su u iznosu od 53.030.000,00 kn. S obzirom na kašnjenje u realizaciji navedenog projekta planirani rashodi smanjeni su za 50.800.000,00 kn te su u konačnom finansijskom planu Ministarstva za 2021. planirani u iznosu od 2.230.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 278.518,00 kn (rashodi za intelektualne usluge).

Prema godišnjem izvješću Ministarstva financija o stanju javnih projekata financiranih zajmovima međunarodnih finansijskih institucija za 2021., kašnjenje u provedbi projekta, između ostalog, rezultat je kašnjenja u uspostavi jedinica za provedbu projekta i upravljačkog odbora projekta, izradi godišnjeg plana rada za 2021., identifikaciji prioritetnih investicija i aktivnosti, izradi plana nabave te uspostavljanju uvjeta za povlačenje sredstava zajma. Prema navedenom godišnjem izvješću, IBRD je ocijenio provedbu i napredak u ostvarivanju ciljeva Projekta obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva ocjenom djelomično zadovoljava.

Do konca 2021. povučena su sredstva zajma u iznosu od 2.000.000,00 EUR (14.991.620,00 kn) ili 1,1 % odobrenih sredstava zajma. Navedena sredstva uplaćena su na račun državnog proračuna. Ministarstvo u poslovnim knjigama evidentira namjenske primitke od zaduzivanja i potraživanja za prihode proračunskih korisnika uplaćene u proračun te rashode za provedbu projekta. Zbog niske iskorištenosti zajma, prema podacima Ministarstva financija, iz državnog proračuna je u 2021. vezano za navedeni zajam plaćena naknada na nepovučena sredstva u iznosu od 555.055,00 EUR odnosno 4.171.471,00 kn.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzimati aktivnosti za ubrzanje provođenja Projekta obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva kako bi se u narednom razdoblju izbjeglo plaćanje naknada na nepovučena sredstva zajma i sredstva iskoristila u planiranom roku.

Državni ured za reviziju mišljenja je da prije zaključivanja ugovora o zajmovima za provođenje projekata treba posvetiti pažnju dobroj pripremi projekata kako bi se izbjeglo plaćanje naknada na odobrena, a neiskorištena sredstva zajma te ostvarili planirani ciljevi projekata.

1.2. Ministarstvo u Očitovanju obrazlaže da je Prijedlog Godišnjeg plana upravljanja državnom imovinom za 2021. upućen na mišljenje nadležnim tijelima državne uprave 22. listopada 2020. u skladu s Modelom usuglašavanja nacrta prijedloga zakona ili drugih akata prije upućivanja u postupak savjetovanja s javnošću (tako zvani prethodni postupak). Navodi da su u dopisima upućenim tijelima državne uprave zahtjevali dostavu mišljenja u roku od pet radnih dana, ali je prikupljanje mišljenja u prethodnom postupku trajalo mjesec dana. Po okončanju navedenog postupka, 17. studenoga 2020. zatražena je suglasnost Vlade Republike Hrvatske za objavu Prijedloga Godišnjeg plana upravljanja državnom imovinom za 2021. na portalu e-Savjetovanje, za što je Ministarstvo suglasnost Vlade Republike Hrvatske zaprimilo 10. prosinca 2020. Također, navodi da je po zaprimanju navedene suglasnosti savjetovanje sa zainteresiranim javnošću provedeno u zakonom predviđenom trajanju od 30 dana, odnosno od 10. prosinca 2020. do 8. siječnja 2021. Nakon završetka e-savjetovanja, Prijedlog Godišnjeg plana upravljanja državnom imovinom za 2021. upućen je 14. siječnja 2021. na mišljenje tijelima državne uprave i drugim institucijama u redovitom postupku prikupljanja mišljenja te su sva mišljenja prikupljena do 12. veljače 2021. kada je dokument dostavljen Vladi Republike Hrvatske radi uvrštenja na dnevni red radnih tijela Vlade Republike Hrvatske. Godišnji plan upravljanja državnom imovinom za 2021. Vlada Republike Hrvatske uvrstila je na dnevni red sjednice Stručne radne skupine i Koordinacije za gospodarstvo 12. travnja 2021. Ministarstvo u Očitovanju navodi da je u procesu donošenja Godišnjeg plana upravljanja državnom imovinom za 2021., koji je započeo 22. listopada 2020. i trajao zaključno do 22. travnja 2021., kada je dokument usvojen na 54. sjednici Vlade Republike Hrvatske, uključeno niz aktivnosti koje predstavljaju rizik na koji Ministarstvo nije moglo utjecati. Međutim, Ministarstvo navodi da će u cilju izvršenja zakonskih obveza i donošenja pravodobnih poslovnih odluka poduzeti sve interne aktivnosti kako bi se Prijedlog Godišnjeg plana upravljanja državnom imovinom za sljedeću godinu pravodobno izradio i uputio u proceduru donošenja te kako bi Godišnji plan upravljanja državnom imovinom mogao biti donesen u roku propisanom Zakonom o upravljanju državnom imovinom.

U vezi s provedbom obnove nakon potresa Ministarstvo prihvata danu preporuku za ubrzanjem aktivnosti iz nadležnosti Ministarstva na donošenju akata kako bi se zahtjevi rješili u razumnom roku. Navodi da se kontinuirano poduzimaju mjere u cilju povećanja dinamike rješavanja pristiglih zahtjeva te da se radi na jačanju administrativnih kapaciteta na poslovima obnove, što je već rezultiralo povećanjem dinamike rješenih zahtjeva zadnjih mjeseci, kao i na drugim potrebnim organizacijskim prilagodbama. Nadalje, navodi da su regulatornim izmjenama uvedena bolja rješenja kako bi se građanima i provedbenim tijelima olakšalo postupanje i poduzimanje radnji u obnovi, a među tim rješenjima posebno se ističe mjeru poticanja građana na samoobnovu. Također, navodi da se u tu svrhu, između ostalog, pristupilo revidiranju maksimalnih cijena za robu, radove i usluge, uvedena je naknada za poslove koordinacije samoobnove koja predstavlja trošak podnositelja zahtjeva tijekom provedbe samoobnove, omogućena je isplata predujma te je donesena Odluka Vlade Republike Hrvatske kojom se povećao iznos novčane pomoći za nekonstrukcijsku obnovu. Ministarstvo ističe da će kontinuirano nastaviti raditi na ubrzanju aktivnosti vezanih za obnovu.

Vezano za zajam za Projekt obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva, Ministarstvo u Očitovanju navodi da je Zajam funkcionalno podijeljen na tri projektne komponente, od kojih svaka nosi određenu finansijsku alokaciju, a unutar svake od komponenti prijavljeni su projekti koji se financiraju sredstvima zajma, i to zaključivanjem i provedbom ugovora o nabavi radova, usluga i roba.

Nadalje, navodi da, iako su inicijalno komponente bile definirane kao što je navedeno, naknadno su korigirane prema stvarnim potrebama provedbe projekata te su sredstva namjenski realocirana. Aktualna raspodjela sredstava zajma prema komponentama je: za prvu komponentu Oporavak i obnova nakon potresa određena su sredstva u iznosu od 169.500.000,00 EUR (od čega za obnovu i rekonstrukciju objekata zdravstvene i obrazovne namjene 168.580.000,00 EUR te institucionalnu podršku za planiranje i provedbu investicija oporavka i rekonstrukcije u iznosu od 920.000,00 EUR), za drugu komponentu Nadzor i pripravnost javnog zdravstva u iznosu od 9.790.000,00 EUR (od čega za jačanje pripravnosti javnog zdravstva 6.250.000,00 EUR i za jačanje nadzora u javnom zdravstvu 3.540.000,00 kn), a za treću komponentu Upravljanje projektom određena su sredstva u iznosu od 4.600.000,00 EUR. Nadalje, Ministarstvo u Očitovanju navodi da je dosadašnja finansijska realizacija zajma zanemariva, naročito za prvu komponentu, koja nosi veliku većinu (92,0 %) ukupne vrijednosti zajma. Obrazlaže da je Ugovor o zajmu zaključen u srpnju 2020., ali stvarna provedba projekata unutar ove komponente zajma započela je tek neposredno nakon formiranja vanjske jedinice za upravljanje projektom (dalje u tekstu: PIU I), čiji su kapaciteti konačno popunjeni u prvom kvartalu 2022. Također, navodi da su prije uspostave PIU I za provedbu ove komponente bili zaduženi interni stručnjaci unutar Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine te su sve aktivnosti na zajmu svodile isključivo na početne administrativne i organizacijske korake (izrada Priručnika za provedbu projekta, izrada Plana mjera za zaštitu okoliša i socijalne standarde, uspostava upravljačkog odbora te jedinica za provedbu projekata, pri ministarstvima itd.). Ministarstvo nadalje obrazlaže da su se od srpnja 2020. do ožujka 2022. projektne aktivnosti provodile u ograničenom opsegu, da su neki projekti koji su prijavljeni za financiranje bili u velikoj mjeri nepripremljeni u pogledu dostupnosti podataka te je stoga značajan dio vremena potrošen i na podršku korisnicima u tom segmentu. Navodi da se trenutačno za svih pet projekata unutar prve komponente koji su u provedbi sve aktivnosti odvijaju u skladu s utvrđenim planom nabave te finansijskom i vremenskom planu realizacije, dok se za određeni broj finansijski manje značajnih projekata tek očekuje prijava i odobrenje za financiranje Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD). Nadalje, navodi da dio zajma trenutačno nije alociran na konkretnе projekte jer je Ministarstvo znanosti i obrazovanja trebalo predložiti projekte za financiranje kako bi se popunio finansijski volumen predviđen za financiranje projekata iz sektora obrazovanja, ali su projektni prijedlozi stigli tek koncem studenoga 2022. s obzirom na to da su u međuvremenu postali dostupni drugi (bespovratni) izvori financiranja kojima je Ministarstvo znanosti i obrazovanja dalo prioritet. Također, navodi da je u međuvremenu, zbog kompleksnosti projekta različitih nekompatibilnih izvora financiranja, na sugestiju Ministarstva financija projekt obnove oštećenih zgrada Klinike za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević”, Zagreb izuzet iz opsega financiranja zajma, što je dodatno usporilo realizaciju zajma. Ministarstvo u Očitovanju navodi da je s obzirom na navedeno trajanje provedbe zajma potrebno produljiti za minimalno 24 mjeseca te da je prema trenutačnoj dinamici provedbe projektnih aktivnosti očekivana realizacija projekata do lipnja 2026., odnosno finansijska realizacija zajma će također biti odgođena, s najvećim iskorištenjem sredstava tijekom 2025. Ministarstvo zaključno navodi da su, uz suglasnosti Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD), poduzete aktivnosti na ubrzaju aktivnosti i da provedba zajma nije ugrožena te da zadovoljava inicijalno definirane ciljeve, no potrebno je produljenje njegova trajanja. Također, navodi da je slično utvrđeno i na misijama Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD) koje se provode u svrhu praćenja, kontrole i ocjenjivanja provedbe zajma, gdje je ukupna ocjena provedbe zaključena kao djelomično zadovoljavajuća.

2. Planiranje i izvršenje plana

- 2.1. Financijski plan Ministarstva za 2021. nakon izmjena i dopuna odnosno preraspodjela iznosio je 636.821.176,00 kn. Prema podacima iz državne riznice, rashodi Ministarstva u 2021. izvršeni su u iznosu od 556.724.096,00 kn, što je 80.097.080,00 kn ili 12,6 % manje od plana. Izvršenje rashoda za provedbu pojedinih aktivnosti i projekata značajno odstupa u odnosu na plan. Rashodi za provedbu aktivnosti Informacijski sustav prostornog uređenja – ISPU izvršeni su u iznosu od 13.410.410,00 kn, što je 21.165.738,00 kn ili 61,2 % manje od plana. Na navedeno odstupanje najvećim dijelom utjecala je izmjena provedbenih propisa u vezi s prostornim uređenjem i obveznim sadržajem prostornih planova zbog čega nisu provedeni odgovarajući postupci javne nabave. Rashodi za provedbu aktivnosti Administracija i upravljanje Ministarstvom izvršeni su u iznosu od 122.610.422,00 kn, što je 19.059.778,00 kn ili 13,5 % manje od plana. Navedeno odstupanje nastalo je zbog toga što je Ministarstvo tijekom 2021., zbog povećanja obujma posla, planiralo zaposliti određeni broj zaposlenika, što nije provedeno. Rashodi za provedbu aktivnosti Unapređenje stanovanja i komunalnog gospodarstva izvršeni su u iznosu od 24.522.743,00 kn, što je 5.523.257,00 kn ili 18,4 % manje od plana. Na navedeno smanjenje utjecalo je odustajanje 14 jedinica lokalne samouprave od sufinanciranja projekata koji se odnose na razvoj komunalnog gospodarstva i ujednačavanje komunalnog standarda. S obzirom na to da su Izmjene i dopune Državnog proračuna donesene u studenome 2021., Ministarstvo je bilo u mogućnosti realnije procijeniti potrebna financijska sredstva do konca godine.

Državni ured za reviziju preporučuje više pozornosti posvetiti planiranju kako bi financijski planovi bili realniji i u funkciji donošenja poslovnih odluka.

U skladu s programskom klasifikacijom pri računovodstvenom evidentiranju, u poslovnim knjigama prihodi od imovine koji se odnose na naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru iskazani su u okviru aktivnosti Zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada, dok je financijskim planom navedenim prihodima planirano financirati rashode aktivnosti Unapređenje stanovanja i komunalnog gospodarstva u iznosu od 20.000.000,00 kn.

Naknada za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru uplaćuje se u državni proračun na temelju odredaba članka 31. Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama. Navedeni prihodi su u 2021. ostvareni u iznosu od 18.451.319,00 kn. Iz 2020. preneseni su prihodi u iznosu od 7.581.962,00 kn te su u 2021. ukupno raspoloživi prihodi od naknade za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade iznosili 26.033.281,00 kn. Tijekom 2021. utrošeni su prihodi od navedene naknade u iznosu od 14.477.361,00 kn te koncem 2021. neutrošeni prihodi od naknade za nezakonito izgrađene zgrade koji se prenose u 2022. iznose 11.555.920,00 kn. Namjenski prihodi od naknade za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru u 2021. utrošeni su za provedbu aktivnosti Unapređenje stanovanja i komunalnog gospodarstva. Na temelju javnog poziva objavljenog u ožujku 2021. za sufinanciranje projekata gradova i općina za poticanje razvoja komunalnog gospodarstva i ujednačavanje komunalnog standarda financirani su rashodi projekata jedinica lokalne samouprave za izgradnju, rekonstrukcije prometnica, javne rasvjete i pješačkih staza (nogostupa), nabavu strojeva i komunalne opreme (traktorske kosilice i priključci za radni stroj, komunalni traktor s priključcima, rabljenih komunalnih vozila za skupljanje komunalnog otpada, ralice, mini bagera, samohodne kosilice, kranskog malčera, samoutovarnog posipača, multifunkcionalnog stroja za održavanje komunalnog standarda i druge komunalne opreme).

Odredbom članka 31., stavka 4. Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama propisano je da je 40,0 % sredstava naknade prihod državnog proračuna Republike Hrvatske. Koriste se namjenski za provedbu navedenog Zakona, uklanjanje zgrada izgrađenih bez akata za građenje, uspostavu i održavanje informacijskog sustava izdavanja akata za provedbu dokumenata prostornog uređenja, građenje i uporabu građevina te za uspostavu i održavanje katastra nekretnina.

Prema odredbama članka 3., stavka 38. Zakona o proračunu prihodi za posebne namjene jesu prihodi čije je korištenje i namjena utvrđena posebnim propisima. Skreće se pozornost da je odredbama članka 52., stavka 3. Zakona o proračunu (Narodne novine 144/21) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2022. propisano da su prihodi za posebne namjene prihodi čije su korištenje i namjena utvrđeni zakonima.

Prema finansijskom planu za provedbu aktivnosti Zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada planirani su rashodi u iznosu od 500.000,00 kn, a navedeni rashodi nisu ostvareni. Za aktivnost Informacijski sustav prostornog uređenja – ISPU planirani su rashodi u iznosu od 34.576.148,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 13.410.410,00 kn. Rashodi su financirani iz sredstava državnog proračuna i sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj.

Odredbama članka 32. Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19), između ostalog, propisano je da Informacijski sustav obuhvaća podatke o upravnim i drugim aktima nadležnih tijela koji se izdaju i koji su izdani u svrhu provedbe prostornih planova, građenja, uporabe i uklanjanja građevina. Informacijski sustav prostornog uređenja (dalje u tekstu: ISPU) organiziran je u Ministarstvu kao sustav samostalnih funkcionalnih cjelina – modula za unos i verifikaciju podataka koji se mogu međusobno povezivati. Modulima i podacima pristupa se kroz geoportal ISPU. Nadalje, odredbom članka 4., stavka 5., alineje 3 Uredbe o informacijskom sustavu prostornog uređenja (Narodne novine 115/15) propisano je da je ISPU niz međusobno povezanih računalnih aplikacija za prihvat, obradu i prikaz podataka o prostoru iz raznih izvora, koji obuhvaća osobito podatke o upravnim i drugim aktima nadležnih tijela koji se izdaju i koji su izdani u svrhu provedbe prostornih planova, građenja, uporabe i uklanjanja građevina.

Prihode od naknada za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru trebalo je planirati te ih koristiti za financiranje aktivnosti u skladu s namjenama propisanim odredbama Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim građevinama.

Državni ured za reviziju nalaže planirati te koristiti prihode od naknada za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru za financiranje aktivnosti, u skladu s namjenama propisanim odredbama Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim građevinama.

- 2.2. *U vezi s planiranjem i korištenjem prihoda od naknada za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, Ministarstvo obrazlaže da navedene prihode planira u okviru svog finansijskog plana, i to na izvorima 11 (opći prihodi i primici) i 43 (prihodi za posebne namjene).*

Nadalje, navodi da je već tijekom 2022. razdvojilo financiranje po javnim pozivima za sufinanciranje projekata gradova i općina za poticanje razvoja komunalnog gospodarstva i ujednačavanje komunalnog standarda na način da se komunalna infrastruktura definirana člankom 31., stavkom 4. Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama financira iz izvora 43 i izvora 11, dok se nabava strojeva i komunalne opreme (traktorske kosilice i priključci za radni stroj, komunalni traktor s priključcima, rabljenih komunalnih vozila za sakupljanje komunalnog otpada, ralice, mini bagera, samohodne kosilice, kranskog malčera, samoutovarnog posipača, multifunkcionalnog stroja za održavanje komunalnog standarda i druge komunalne opreme) financira isključivo iz izvora 11.

3. Računovodstveno poslovanje

- 3.1. Ministarstvo je obvezno voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Ustrojene su propisane poslovne knjige i sastavljeni propisani finansijski izvještaji.

- Poslovne knjige i finansijski izvještaji

Podaci o pojedinim prihodima i rashodima evidentirani u glavnoj knjizi nisu istovjetni podacima u finansijskim izvještajima. U glavnoj knjizi evidentirane su tekuće pomoći od institucija i tijela EU u iznosu od 55.653.575,00 kn, a u Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima tekuće pomoći od institucija i tijela EU iznose 44.167.182,00 kn, što je manje za 11.486.393,00 kn ili 20,6 % od navedenih prihoda evidentiranih u glavnoj knjizi. Rashodi za službena putovanja evidentirani su u glavnoj knjizi u iznosu od 515.128,00 kn, a u Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima iskazani su u iznosu od 506.051,00 kn, što je manje za 9.077,00 kn u odnosu na navedene rashode evidentirane u glavnoj knjizi.

Bilanca sa stanjem na dan 31. prosinca 2021. ne sadrži stanje obveza za kredite i zajmove od institucija i tijela EU na početku razdoblja izvještavanja, odnosno na dan 1. siječnja 2021., a koje je evidentirano u glavnoj knjizi u iznosu od 153.900.000,00 kn.

Odredbom članka 3. Pravilnika o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu propisano je da je osnovna svrha finansijskih izvještaja dati informacije o finansijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika. Skreće se pozornost da je odredbama članka 3. Pravilnika o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22) koji je stupio na snagu 24. ožujka 2022. na jednak način regulirana osnovna svrha finansijskih izvještaja.

Radi davanja točnih i potpunih informacija o finansijskom položaju Ministarstva, Državni ured za reviziju nalaže finansijske izvještaje sastavljati na temelju podataka iz poslovnih knjiga.

Primici od finansijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu od 79.707.831,00 kn. U okviru primitaka evidentirani su primljeni zajmovi od trgovačkog društava u javnom sektoru u iznosu od 60.000.000,00 kn.

Odnose se na namjenska sredstva ostvarena na temelju Sporazuma o vlasničkom zajmu i osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama zaključenog koncem studenoga 2021. između Republike Hrvatske (zajmodavca) koju zastupa ministar prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine i društva Brodarski institut d.o.o., Zagreb (zajmoprimca). Sredstva su namijenjena za podmirenje obveza prema vjerovnicima te eventualne isplate otpremnina radnicima, a u svrhu stvaranja uvjeta za provođenje postupka likvidacije navedenog društva, u skladu s Odlukom Vlade Republike Hrvatske iz studenoga 2021. Za isplaćena sredstva društvu Ministarstvo je ostvarilo prihode iz općih prihoda državnog proračuna te je u poslovnim knjigama evidentiralo primljena sredstva u okviru primitaka na računu primljenih zajmova od trgovačkog društava u javnom sektoru u iznosu od 60.000.000,00 kn te izdatke za dane zajmove trgovackim društvima u javnom sektoru. S obzirom na to da je Ministarstvo sredstva za dani zajam društvu Brodarski institut d.o.o., Zagreb ostvarilo iz državnog proračuna, primljena sredstva trebalo je evidentirati na računu prihoda od nadležnog proračuna za financiranje izdataka za finansijsku imovinu i otplatu zajmova, umjesto na računu primljeni zajmovi od trgovackih društava u javnom sektoru. Evidentiranje navedenih prihoda na računu koji nije predviđen Računskim planom utječe na točnost i strukturu iskazanih prihoda i primitaka u finansijskim izvještajima, na način da su prihodi trebali biti iskazani 60.000.000,00 kn više, a primici u navedenom iznosu manje. Odredbom članka 21., stavka 1. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da su Računskim planom proračuna utvrđene brojčane označke i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati prihode i primitke na odgovarajućim računima Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima ne sadrže razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja ostvarenja prihoda i primitaka u odnosu na izvještajno razdoblje prethodne godine, što nije u skladu s odredbom članka 15. Pravilnika o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, kojom je propisano da je u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima potrebno navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine. Skreće se pozornost da je odredbom članka 16. Pravilnika o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, koji je stupio na snagu 24. ožujka 2022., na jednak način reguliran sadržaj Bilješki uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima. Vrijednosno značajnija odstupanja odnose se na prihode od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 340.418.662,00 kn ili 52,5 %, prihode od imovine u iznosu od 6.852.211,00 kn ili 27,1 % te primitke od zaduzivanja u iznosu od 79.707.831,00 kn koji u prethodnoj godini nisu ostvareni.

Državni ured za reviziju nalaže u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

Koncem studenoga 2021. zaključen je Sporazum o vlasničkom zajmu i osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama između Republike Hrvatske (zajmodavca) koju zastupa ministar prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine i društva Brodarski institut d.o.o., Zagreb (zajmoprimca). Sredstva su namijenjena za podmirenje obveza prema vjerovnicima te eventualne isplate otpremnina radnicima, a u svrhu stvaranja uvjeta za provođenje postupka likvidacije navedenog društva, u skladu s Odlukom Vlade Republike Hrvatske iz studenoga 2021.

Ministarstvo je na temelju zahtjeva odgovorne osobe navedenog trgovačkog društva tijekom prosinca 2021. u četiri tranše isplatilo društvu zajam u iznosu od 60.000.000,00 kn, u skladu sa Sporazumom.

Prema odredbi članka 5. navedenog Sporazuma, zajmoprimac se obvezuje pozajmljena novčana sredstva vratiti zajmodavcu najkasnije do konca 2023., u cijelokupnom iznosu, zajedno s kamatom u visini od 3,0 % od glavnice godišnje fiksno. Zajmoprimac može do navedenog roka vratiti zajam i prijenosom vlasništva nekretnina u vlasništvu zajmoprimca na ime i u korist zajmodavca u vrijednosti iznosa zajma zajedno s kamatama i troškovima. Radi osiguranja vraćanja iznosa zajma zajmoprimac dopušta da se u korist zajmodavca zasnuje i uknjiži založno pravo na nekretninama upisanim u zemljšnjim knjigama. U poslovnim knjigama nije evidentirano potraživanje za dani zajam društvu te nisu obračunane ni evidentirane kamate na dani zajam. Trebalo je u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za dani zajam uz povećanje vlastitih izvora. S obzirom na to da je navedenim Sporazumom određena kamata na zajam, trebalo je obračunati kamate te za iznos obračunanih kamata evidentirati u poslovnim knjigama potraživanja za prihode od imovine i obračunane prihode poslovanja. Navedenim postupanjem vrijednost imovine i vlastitih izvora u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima manje je iskazana za 60.000.000,00 kn. Načela iskazivanja imovine, obveza, vlastitih, izvora, prihoda i rashoda propisana su odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Odredbom članka 17. navedenog Pravilnika utvrđeno je da imovina, obveze, i vlastiti izvori određuju finansijski položaj proračuna odnosno proračunskih korisnika. Imovina jesu resursi koje kontrolira proračun odnosno proračunski korisnici kao rezultat prošlih događaja od koje se očekuju buduće koristi u obavljanju djelatnosti. Vlastiti izvori su razlika između imovine i obveza. Imovina i obveze iskazuju se po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povjesnog troška.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u finansijskim izvještajima iskazati potraživanja za dani zajam. Također, nalaže obračunati i u poslovnim knjigama evidentirati te u finansijskim izvještajima iskazati potraživanja za kamate na dani zajam.

- Ispravak vrijednosti potraživanja

Ukupna potraživanja bez ispravka vrijednosti iznose 2.470.504.518,00 kn. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 2.441.606.276,00 kn, potraživanja od prodaje nefinansijske imovine u iznosu od 15.581.415,00 kn te potraživanja za depozite, jamčevne pologe, zaposlenih i druga potraživanja u iznosu od 13.316.827,00 kn.

Obavljen je ispravak vrijednosti potraživanja u ukupnom iznosu od 2.227.254.787,00 kn te na koncu 2021. knjigovodstvena vrijednost potraživanja iznosi 243.249.731,00 kn. Ispravak vrijednosti odnosi se na ispravak vrijednosti potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 2.225.133.642,00 kn i ispravak vrijednosti potraživanja za prihode od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 2.121.145,00 kn. Ispravci vrijednosti potraživanja obavljeni su prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, osim što je pogrešno obračunan iznos ispravka vrijednosti potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo.

Poslove otkupa stanova na kojima postoji stanarsko pravo obavlja poslovna banka na temelju zaključenog Ugovora poslovne banke i Vlade Republike Hrvatske zastupane po ministru finansija o obavljanju poslova i usluga u vezi s prodajom stanova na kojima postoji stanarsko pravo, u lipnju 1992. Ministarstvo podatke o potraživanjima od prodaje navedenih stanova prodanih zaposlenicima jednog državnog tijela (Ured Vlade Republike Hrvatske) u svojim poslovnim knjigama vodi sintetički, na temelju dostavljenih analitičkih podataka poslovne banke. Prema evidenciji i podacima koje je dostavila poslovna banka, ukupna potraživanja za stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo na koncu 2021. iznose 7.361.350,00 kn. Na dospjela potraživanja odnosi se 2.174.304,00 kn (od čega na potraživanja do godinu dana 219.187,00 kn, od jedne do tri godine 1.709.753,00 kn te preko tri godine 245.364,00 kn), a na nedospjela se odnosi 5.187.046,00 kn. Ministarstvo je na navedena dospjela potraživanja preko jedne godine obračunalo ispravak vrijednosti u ukupnom iznosu od 1.955.117,00 kn. Na dospjela potraživanja između jedne i tri godine obavljen je ispravak vrijednosti po stopi od 100,0 %, umjesto po stopi od 50,0 %. Odredbom članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da se ispravak vrijednosti potraživanja provodi na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati preko godine dana i pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 50,0 %. Prema analitičkoj evidenciji potraživanja prema rokovima dospjelosti, ispravak vrijednosti potraživanja trebalo je obračunati u ukupnom iznosu od 1.100.241,00 kn, što je 854.876,00 kn manje u odnosu na obračunani i evidentirani ispravak vrijednosti u poslovnim knjigama, te iskazati u finansijskim izvještajima. Navedeno je utjecalo na manje iskazanu vrijednost imovine i izvora vlasništva na koncu 2021. u iznosu od 854.876,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Popis imovine i obveza

Odluka o popisu imovine, obveza i potraživanja i osnivanju povjerenstava za popis za 2021. godinu (dalje u tekstu: Odluka) donesena je u studenome 2021. Odlukom je određen rok za obavljanje popisa od 15. studenoga 2021. do 20. prosinca 2021., a rok za usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem do 7. siječnja 2022. Povjerenstva su zadužena popis obaviti u navedenim rokovima te izvještaje o popisu dostaviti Središnjem povjerenstvu najkasnije do 5. siječnja 2022. Središnje povjerenstvo sastavlja objedinjeni izvještaj s utvrđenim viškovima i manjkovima te prijedlozima za otpis odnosno rashodovanje i daljnje postupanje. Navedeni izvještaj se prema Odluci trebao dostaviti ministru do 20. siječnja 2022.

Na temelju objedinjenih izvještaja povjerenstava, Središnje povjerenstvo sastavilo je izvješće o popisu imovine, obveza i potraživanja 15. veljače 2022., odnosno nakon utvrđenog roka za obavljanje popisa imovine i obveza te roka za predaju finansijskih izvještaja.

Odredbom članka 14., stavka 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da se popis imovine i obveza mora obaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance. S obzirom na to da proračunski korisnici državnog proračuna predaju finansijske izvještaje za proračunsku godinu do 31. siječnja tekuće za prethodnu godinu, popis imovine i obveza treba obaviti prije sastavljanja finansijskih izvještaja kako bi se uskladilo knjigovodstveno stanje sa stanjem imovine i obveza utvrđenim popisom.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti popis imovine i obveza te donijeti odluke o rezultatima popisa prije sastavljanja finansijskih izvještaja.

Uz Odluku, dostavljena je Radna uputa o popisu imovine, obveza i potraživanja (dalje u tekstu: radna uputa). Člankom 20. Radne upute propisano je, između ostalog, da Povjerenstvo za popis potraživanja i obveza provjerava iskazana potraživanja i obveze te ih razvrstava na nesporna (otvorena dospjela i nedospjela), sumnjiva i sporna, sumnjiva i sporna koja se predlažu za otpis zbog nemogućnosti naplate te zastarjela koja se predlažu za otpis.

Popisne liste potraživanja i dospjelih obveza sadrže iznose preuzete iz glavne knjige, odnosno prema podskupinama računa Računskog plana, a nedospjele obveze nisu popisane. Potraživanja i obveze nisu popisani po subjektima i pojedinačnim iznosima, rokovima dospjelosti te pravnom temelju. Također, popisom nije obuhvaćena nefinansijska imovina koja se odnosi na licence i ulaganja u tuđu imovinu, finansijska imovina koja se odnosi na jamčevne pologe te privremeno oduzeta imovina (umjetnine i nakit) koja se prati izvanbilančno. Dugotrajna nefinansijska imovina u pripremi nije popisana zbog čega nije utvrđen stupanj dovršenosti investicije. S obzirom na to da je popis potraživanja i dospjelih obveza obavljen formalno te nije popisana cjelokupna imovina, privremeno oduzeta imovina i nedospjele obveze, svrha godišnjeg popisa imovine i obveza nije u potpunosti postignuta.

Odredbama članka 14., stavaka 1., 2. i 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se popis imovine i obveza mora sastaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potvrđuju članovi popisnog povjerenstva.

Obvezujućom Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza, koju je Ministarstvo financija donijelo u prosincu 2015. i 2020., propisana je metodologija obavljanja popisa, dokumenti, postupci i procedure svih faza provedbe popisa. Prema navedenoj Uputi, pripremne radnje u ustrojstvenim jedinicama u kojima se obavlja popis kod popisa potraživanja i obveza obuhvaćaju provjeru je li za svako pojedino potraživanje i obvezu za koju postoji pravni temelj ispostavljen dokument i jesu li svi poslovni događaji iz dokumenata proknjiženi. Zadaća povjerenstva je popisati dugoročna i kratkoročna potraživanja i obveze u posebne popisne liste, utvrditi stvarno stanje i razlike između stvarnog stanja utvrđenoga popisom i knjigovodstvenog stanja usklađivanjem podataka s vjerovnicima i dužnicima.

Nadalje, Uputom je, između ostalog, određeno da se u posebne popisne liste popisuje dugotrajna materijalna imovina u pripremi (investicije u tijeku), provjerava i procjenjuje stupanj dovršenosti te predviđa rok završetka ili predlaže drukčiji način rješavanja.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te obvezujućom Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

- 3.2. U vezi s pojedinim prihodima i rashodima kod kojih podaci evidentirani u glavnoj knjizi nisu istovjetni podacima is казаним u financijskim izvještajima, Ministarstvo u Očitovanju navodi da je 22. rujna 2021. nakon provedenih izmjena i dopuna proračuna dotadašnji izvor financiranja 576 – Fond solidarnosti Europske unije zamijenjen s dva podizvora – 5761 Fond solidarnosti Europske unije – potres ožujak 2020. te 5762 Fond solidarnosti Europske unije – potres prosinac 2020. U skladu s navedenim, bilo je neophodno izvršiti preknjiženja i raspodjelu dotadašnjeg izvršenja kako u sustavu Državne riznice tako i u poslovnim knjigama. Preknjiženja prihoda po pojedinom podizvoru i računu prihoda izvršena su s temeljnicom 137. Usljed preknjiženja napravljena je omaška u podanalitici računa prihoda s kojeg se obavlja prijenos (storno) te je prihod isknjižen s računa 632310576, umjesto s računa 63231. Također, navodi da je u konačnici rezultat razdoblja ispravan, ali promet zatvaranja je uvećan za navedeni iznos s obzirom na to da je evidentiran i promet zatvaranja računa u negativnom saldu. Ministarstvo nadalje navodi da je sažetak svega da je prihod (račun) na razini odjeljka i osnovnog računa ispravan u brojčanom smislu, dok je prometno veći za iznos zatvaranja podanalitičkih računa.

U vezi s razlikom na stavci rashodi za službena putovanja u iznosu od 9.077,00 kn u Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima u odnosu na rashode evidentirane u glavnoj knjizi Ministarstvo navodi da navedena razlika proizlazi iz povrata sredstava iz izvora 563 tijekom 2021. Na temelju upute Ministarstva financija povrat je izvršen na stavku rashoda 3211 za 2021., iako se navedeni rashod odnosi na 2020. Pri izradi finansijskih izvještaja te uskladi izvršenja s rashodima, ustanovljeno je da navedeni iznos ne pripada rashodima u 2021. i ne može biti is казан u finansijskim izvještajima i rezultatu tekuće godine te je izvršena korekcija.

Ministarstvo u Očitovanju obrazlaže da Bilanca sa stanjem na dan 31. prosinca 2021. ne sadrži podatak o stanju obveza za kredite i zajmove od institucija i tijela EU na početku razdoblja u iznosu od 153.900.000,00 kn zato što je propušteno unijeti navedeni podatak u AOP220 Obveze za kredite i zajmove od institucija i tijela EU. S obzirom na to da obrazac izvještaja Bilance nije signalizirao nikakvu pogrešku u sumarnim i završnim vrijednostima, propust se nije uočio pri predaji izvještaja. Ministarstvo navodi da više ne izrađuje finansijske izvještaje ručnim unosom podataka u obrascu, nego se izrađuju generiranjem obrazaca kao i samih podataka u obrascima finansijskih izvještaja kroz aplikaciju s podacima koji su evidentirani unutar Glavne knjige Ministarstva, čime je mogućnost pogreške kod izrade obrazaca finansijskih izvještaja smanjena na minimum.

U vezi s nalogom evidentiranja prihoda i primitaka na odgovarajućim računima Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, Ministarstvo prihvaća nalaz te navodi da je u skladu s nalogom obavljen ispravak evidentiranja. Obrazlaže da su u okviru primitaka evidentirani primljeni zajmovi od trgovačkog društva u javnom sektoru na temelju Sporazuma o vlasničkom zajmu i osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama zaključenim koncem studenoga 2021. između Republike Hrvatske (zajmodavca) koju zastupa ministar prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine i društva Brodarski institut d.o.o. Zagreb (zajmoprimeca).

Nadalje, navodi da za isplaćena sredstva Ministarstvo nije ostvarilo primitak, nego prihod iz izvora financiranja opći prihodi državnog proračuna. Također, navodi da evidentiranje sredstava u okviru primitaka umjesto u okviru prihoda nije utjecalo na rezultat poslovanja Ministarstva za 2021. te je Ministarstvo u skladu s preporukama i izraženim mišljenjima postupilo i s 2. siječnja 2022. evidentiralo potraživanje u iznosu od 60.000.000,00 kn na računu Zajmovi tuzemnim trgovačkim društvima javnog sektora i povećanje Izvora vlasništva iz proračuna za finansijsku imovinu.

Ministarstvo u Očitovanju navodi da prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju o potrebi navođenja razloga zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju te da kontinuirano radi na tome da što temeljitije i detaljnije prezentira činjenice o pozicijama u finansijskim izvještajima s najznačajnijim odstupanjima. Nadalje, navodi da će u bilješkama dodatno proširiti opseg pozicija za koje će navoditi razloge odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

U vezi s evidentiranjem potraživanja za dani zajam Ministarstvo prihvaća nalaz te navodi da je u poslovnim knjigama s 2. siječnja 2022. evidentiralo potraživanje u iznosu od 60.000.000,00 kn na računu Zajmovi trgovačkim društvima u javnom sektoru, kao i povećanje izvora vlasništva iz proračuna za finansijsku imovinu. Također, navodi da je evidentiralo obračunanu nedospjelu kamatu do 31. prosinca 2021. u iznosu od 71.753,00 kn, kao potraživanja za nedospjele kamate na dane zajmove trgovačkim društvima i obrtnicima javnog sektora. Nadalje, navodi da je izvanbilančno s 2. siječnja 2022. evidentiralo založno pravo na nekretninama upisanim u zemljišnim knjigama u visini potraživanja od 60.000.000,00 kn.

U vezi s provođenjem ispravka vrijednosti potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, Ministarstvo navodi da je činjenica da je ispravak vrijednosti u iznosu od 1.100.241,00 kn utjecao na to da je u finansijskim izvještajima vrijednost potraživanja i obračunanih prihoda od nefinansijske imovine manje iskazana za 854.876,00 kn. Također, navodi da ispravak vrijednosti potraživanja nije utjecao na rezultat poslovanja Ministarstva za 2021. te da je na 2. siječnja 2022. proveden ispravak knjiženja u iznosu od 854.876,00 kn povećanjem potraživanja i povećanjem obračunatih prihoda.

Ministarstvo prihvaća nalog koji se odnosi na obavljanje popisa imovine i obveza te donošenje odluke o rezultatima popisa prije sastavljanja finansijskih izvještaja. Navodi da je svjesno zakonskih rokova obavljanja popisa i donošenja odluke o obavljenom popisu, ali da je epidemija bolesti COVID-19 odnosno izolacija i oboljenje članova popisnih komisija i službenika u potpornim službama uvelike otežala provođenje popisa. Također, navodi da se obvezuje počevši od popisa za 2022. posvetiti dužnu pažnju rokovima, uzimajući u obzir opseg imovine koja se popisuje, broj članova u pojedinačnom povjerenstvu te koordinaciju i dinamiku provođenja popisa.

Ministarstvo prihvaća nalog o obavljanju popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te obvezujućom Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza u vezi s poboljšanjem procedura kod popisa potraživanja i obveza te temeljitijem i striktnom pridržavanju Radne upute o popisu imovine, obveza i potraživanja te vrsti i izgledu dostavljenih popisnih lista. Nadalje, u Očitovanju ističe da je dugotrajna imovina u pripremi (u ovom slučaju brod u novogradnji) popisana te usklađena s tijelom koje obavlja plaćanja. Nadalje, obrazlaže da je na temelju Ugovora o završetku gradnje broda za prijevoz automobila i kamiona – gradnja br. 514 u poslovnim knjigama Ministarstvo evidentiralo troškove vezane za imovinu u pripremi koje je platilo Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja.

Na kraju obračunskog razdoblja analitička kartica imovine u pripremi usklađena je s tijelom koje je izvršavalo plaćanja uz suglasnost tj. odobrenje društva Hrvatska brodogradnja – Jadranbrod d.d., Zagreb nadležnom za obavljanje stručnih poslova iz područja brodograđevne industrije. Ministarstvo u Očitovanju navodi da je u obvezujućoj Uputi o obavljanju popisa imovine i obveza navedeno da će se iznimno popisne liste materijalne imovine u pripremi temeljiti na knjigovodstvenim evidencijama proknjiženih privremenih situacija za pojedini objekt u izgradnji (zaključno s privremenom situacijom na 31. prosinca 2021.) te da se pri provođenju popisa potrebno rukovoditi načelom racionalnosti i ekonomičnosti, što znači da se u pripremi popisa i popisnih listi trebaju koristiti postojeće evidencije i podaci iz ustrojenih registara i evidencija. Također, navodi da uzimajući u obzir navedeno, Ministarstvo nije moglo na drukčiji način ustanoviti dovršenost prijevoznog sredstva u pripremi (brod) koji se nalazi na navozu, nego usklađivanjem knjigovodstvenog stanja s plaćanjima po privremenim situacijama.

4. Imovina

- 4.1. Na koncu 2021. iskazana je ukupna imovina u iznosu od 49.794.259.322,00 kn. Odnosi se na nefinansijsku imovinu u iznosu od 7.035.369.352,00 kn i finansijsku imovinu u iznosu od 42.758.889.970,00 kn. Finansijska imovina odnosi se na dionice i udjele u glavnici u iznosu od 42.509.310.223,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 216.472.634,00 kn, rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu od 6.330.016,00 kn, potraživanja od prodaje nefinansijske imovine u iznosu od 13.460.270,00 kn i potraživanja za depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 13.316.827,00 kn.

- Potraživanja preuzeta od Hrvatske agencije za osiguranje depozita

U okviru potraživanja za prihode poslovanja koja su iskazana u iznosu od 2.441.606.276,00 kn bez ispravka vrijednosti, vrijednosno značajnija u iznosu od 2.221.076.980,00 kn odnose se na potraživanja preuzeta od Hrvatske agencije za osiguranje depozita koja je do siječnja 2021. poslovala pod nazivom Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (dalje u tekstu: DAB).

Koncem lipnja 2017. Ministarstvo državne imovine (koje je prestalo s radom u srpnju 2020., a poslove iz njegova djelokruga preuzele je Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine) i DAB zaključili su Sporazum o prijenosu i ustupu imovine (dalje u tekstu: Sporazum). Sporazumom je DAB imovinu koju je stekao sanacijama poslovnih banaka koje su provedene od 1995. do 2000. prenio na upravljanje Ministarstvu. Odnosi se na dionice i udjele trgovackih društava, nekretnine te preuzeta potraživanja sa stanjem koncem 2016. u ukupnom iznosu od 3.978.089.110,00 kn, ispravka vrijednosti u iznosu od 1.915.820.214,00 kn te knjigovodstvene vrijednosti u iznosu od 2.062.268.896,00 kn. Na temelju navedenog Sporazuma koncem lipnja 2017. zaključen je Ugovor o prijenosu potraživanja, Ugovor o prijenosu prava vlasništva na nekretninama i Ugovor o prijenosu prava vlasništva na dionicama te je sastavljen zapisnik o primopredaji navedene imovine. Prema Ugovoru o prijenosu potraživanja, ukupno su prenesena potraživanja u iznosu od 2.332.419.036,00 kn, ispravka vrijednosti u iznosu od 1.829.079.755,00 kn i knjigovodstvene vrijednosti u iznosu od 503.339.281,00 kn.

Sporazumom i Ugovorom o prijenosu potraživanja, između ostalog, određena je obveza DAB-a da nakon prijenosa potraživanja nastavlja obavljati poslove upravljanja, evidentiranja i naplate potraživanja, kao mandatni posao, u ime i za račun Ministarstva kao nalogodavca. Prema Ugovoru o prijenosu potraživanja, mandatni poslovi odnose se na obračun kamata i druge potrebne obračune, poslove redovite naplate potraživanja, vođenje propisane knjigovodstvene evidencije, izdavanje dužnicima izvoda otvorenih stavki, po potrebi obavljanje i poduzimanje mjera prisilne naplate potraživanja te poduzimanje drugih aktivnosti i poslova koji su uobičajeni kod evidentiranja, upravljanja i naplate potraživanja. O obavljanju navedenih poslova DAB je dužan periodično izvještavati Ministarstvo.

Od 1. siječnja 2021. na temelju odredbe članka 44. Zakona o sustavu osiguranja depozita (Narodne novine 146/20 i 119/22) DAB je promijenio naziv u Hrvatska agencija za osiguranje depozita (dalje u tekstu: Agencija).

Agencija je tijekom 2021. dostavila Ministarstvu kvartalne izvještaje u tabličnom obliku s podacima o nazivu dužnika, OIB-u dužnika, adresi, statusu dužnika (stečaj, likvidacija, brisan iz sudskog registra, utuženim dužnicima, iznosom glavnice duga, obračunu kamata, ukupnom dugu, ispravku vrijednosti potraživanja, naplaćenim potraživanjima, knjigovodstvenom stanju potraživanja na koncu kvartala i starosti potraživanja).

Prema podacima iz glavne knjige, potraživanja preuzeta od Agencije na početku i koncu 2021. evidentirana su u iznosu od 2.221.076.980,00 kn te umanjena za ispravak vrijednosti, neto knjigovodstvena vrijednost preuzetih potraživanja na koncu 2021. iznosi 30.000.000,00 kn.

Podaci o potraživanjima preuzetim od Agencije evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u finansijskim izvještajima Ministarstva nisu usklađeni s podacima o potraživanjima iskazanim u analitičkim evidencijama Agencije koje je na koncu 2021. Agencija dostavila Ministarstvu.

Prema evidenciji i podacima Agencije, potraživanja s kojima u ime i za račun Ministarstva upravlja Agencija na 31. prosinca 2021. iznose 2.267.773.126,00 kn, odnosno nakon ispravka vrijednosti knjigovodstvena vrijednost iznosi 443.417.146,00 kn. Vrijednost navedenih potraživanja (bez ispravka vrijednosti) u poslovnim knjigama manja je za 46.696.146,00 kn u odnosu na podatke Agencije. Vrijednosno značajnije razlike odnose se na potraživanja od Centra za restrukturiranje i prodaju (dalje u tekstu: CERP) koja prema evidenciji Agencije iznose 92.237.374,00 kn, a u poslovnim knjigama Ministarstva evidentirana su u iznosu od 30.000.000,00 kn, potraživanja od jednog društva u stečaju koja prema evidenciji Agencije iznose 37.782.312,00 kn, a evidentirana su u poslovnim knjigama Ministarstva u iznosu od 41.668.590,00 kn te preuzeta potraživanja Dubrovačke banke d.d., Dubrovnik koja su prema analitičkoj evidenciji Agencije iznosila 1.302.485.722,00 kn, a u poslovnim knjigama evidentirana su u iznosu od 1.308.262.777,00 kn.

Prema odredbi članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Prema obrazloženju Ministarstva, Agencija uplate dužnika iskazane u dostavljenim kvartalnim izvještajima nije od 2019. prosljeđivala na račun Ministarstva, što nije u skladu s Ugovorom o prijenosu potraživanja iz 2017. zaključenim između Ministarstva državne imovine i DAB-a te je Ministarstvo koncem 2021. uputilo dopis Agenciji da je zadnja uplata na račun naplaćenih preuzetih potraživanja bila još u prosincu 2018. Iz navedenog razloga Ministarstvo nije u poslovnim knjigama evidentiralo promjene u vezi s preuzetim potraživanjima od Agencije.

Koncem ožujka 2022. Agencija je na račun državnog proračuna uplatila 14.835.873,00 kn (naplaćeno od dužnika 22.221.370,00 kn od prosinca 2018. do konca 2021. i umanjeno za troškove naplate i rezervacija za sudske sporove u iznosu od 7.385.497,00 kn).

Državni ured za reviziju nalaže međusobno uskladiti podatke o potraživanjima koje dostavlja Agencija s evidentiranim potraživanjima u poslovnim knjigama Ministarstva, radi točnog, istinitog i pouzdanog evidentiranja preuzetih potraživanja u poslovnim knjigama i iskazivanja u finansijskim izvještajima, u skladu s Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Mjere naplate potraživanja

U okviru potraživanja od prodaje nefinansijske imovine iskazana su potraživanja za prodano zemljište u iznosu od 1.920.000,00 kn u k. o. Budrovci te u okviru potraživanja za prihode poslovanja potraživanja za bespravno korištenje zemljišta u iznosu od 82.696,00 kn u k. o. Kršan.

Ministarstvo je u srpnju 2019. zaključilo ugovor o kupoprodaji zemljišta s kupcem u iznosu od 1.920.000,00 kn. U navedenom ugovoru utvrđeno je da je kupac u zakonitom posjedu zemljišta koje je predmet prodaje te redovito podmiruje obveze za najam zemljišta. Ugovor o kupoprodaji zemljišta stupa na snagu danom ovjere potpisa prodavatelja kod javnog bilježnika. Ugovor je ovjeren kod javnog bilježnika početkom srpnja 2019. Ugovoren je plaćanje kupoprodajne cijene u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ugovora na račun državnog proračuna. Ako kupac u navedenom roku ne plati ugovorenu obvezu, smatraće se da je Ugovor raskinut. Prodavatelj može ugovor držati na snazi ako nakon isteka roka plaćanja pisano pozove kupca na ispunjenje obveze u naknadno određenom roku, s opomenom da će se u protivnom raskinuti ugovor. S obzirom na to da kupac nije podmirio obvezu, Ministarstvo je u veljači 2021., u skladu s navedenim ugovorom, uputilo dopis kupcu kojim je pozvan da u naknadnom roku od 30 dana podmiri kupoprodajnu cijenu. Kupac nije ni u ostavljenom dodatnom roku podmirio obvezu iz kupoprodajnog ugovora niti je Ministarstvo poslalo opomenu kupcu. Od veljače 2021., kada je kupcu dostavljen dopis kojim je pozvan da u naknadnom roku podmiri kupoprodajnu cijenu, Ministarstvo nije poduzimalo aktivnosti u vezi s navedenim ugovorom o kupoprodaji.

Odlukom Ministarstva o prodaji nekretnine iz rujna 2020. (zemljište površine 2 139 m² i poslovna zgrada 462 m²) utvrđena je obveza da kupac plati naknadu za korištenje zemljišta za proteklih pet godina u iznosu od 82.696,00 kn u roku od 15 dana od dana dostave (konac listopada 2020.). Kupac koristi navedeno zemljište bez zaključenog ugovora o korištenju. Prema navedenoj Odluci nakon uplate navedenog iznosa pristupit će se zaključenju kupoprodajnog ugovora, procijenjene vrijednosti nekretnina u iznosu od 553.000,00 kn. Naknada za korištenje zemljišta nije naplaćena te ugovor o prodaji nekretnine nije zaključen.

Od siječnja 2021., kada je korisnik zemljišta dostavio Ministarstvu dopis kojim je zatraženo produženje roka za plaćanje radi proučavanja elaborata o procjeni vrijednosti nekretnine, nisu se poduzimale aktivnosti u vezi s navedenom Odlukom o prodaji nekretnine. Za navedena potraživanja nisu pravodobno poduzimane mjere naplate potraživanja, što nije u skladu sa zaključenim ugovorom o kupoprodaji zemljišta, Uputom o dostavi dokumentacije za plaćanja u vezi nekretnina iz lipnja 2019. i Procedurom naplate prihoda iz ožujka 2021. Navedenim unutarnjim aktima je, između ostalog, propisano da mjere naplate dospjelih, a nenaplaćenih potraživanja obuhvaćaju pisani opomenu, naplatu putem instrumenata osiguranja plaćanja, mogućnost obročne otplate, pokretanja postupka prisilne naplate potraživanja, pokretanje sudskih i izvansudskih nagodbi i slično. Nadalje, ako potraživanje ne bude plaćeno u valuti, a u ugovoru je naznačeno da se ugovor može raskinuti, Sektor financija će u roku od osam dana od datuma valute stranci poslati opomenu pred raskid ugovora i dodatno dati osam dana za uplatu uz napomenu obračuna kamata i u slučaju neplaćanja raskida se ugovor. Po proteku dodatnog vremena ako potraživanje nije naplaćeno, Sektor za financije elektroničkom poštom obavještava službenika koji je dostavio ugovor ili presudu da potraživanje nije naplaćeno, kako bi službenik pokrenuo postupak raskida ugovora, a Sektor za financije mogao aktivirati zaprimljene instrumente osiguranja plaćanja, zatražiti primopredaju prostora, odnosno putem Službe za pravne poslove od nadležnog državnog odvjetništva zatražiti pokretanje postupka za iseljenje.

U vezi s potraživanjima za prodano zemljište te u vezi s naknadom za bespravno korištenje zemljišta nisu poduzimane aktivnosti u dužem razdoblju. Prema obrazloženju Ministarstva, zaposlenici koji su bili zaduženi za rješavanje navedenih predmeta u međuvremenu više nisu zaposlenici Ministarstva. Nakon što je zaposlenicima koji su bili zaduženi za rješavanje navedenih predmeta prestao radni odnos, zaduženje i prijenos predmeta na druge zaposlenike nije obavljen pravodobno, što je rezultiralo neprovođenjem radnji u vezi s rješavanjem predmeta na duže razdoblje. U navedenim slučajevima sustav unutarnjih finansijskih kontrola nije uspostavljen na zadovoljavajućoj razini. Prema odredbi članka 4. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost finansijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog finansijskog upravljanja.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati mjere naplate potraživanja u skladu s donesenim unutarnjim aktima Ministarstva i u skladu sa zaključenim kupoprodajnim ugovorom. Također, preporučuje poboljšati sustav unutarnjih finansijskih kontrola u slučajevima kada je zbog prestanka radnog odnosa u Ministarstvu potrebno obaviti prijenos poslova na druge zaposlenike.

- Potraživanja za mineralne sirovine

Ministarstvo prati naplatu prihoda ostvarenih od prodaje mineralnih sirovina u skladu s odredbom članka 38.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu kojim je propisano da proračun i proračunski korisnik koji je zadužen za praćenje naplate prihoda koji se dijele između više korisnika (zajednički prihod) u svojoj glavnoj knjizi vodi potraživanja u ukupnom iznosu.

U 2021. (1. srpnja te 27. i 29. listopada) zaključena su tri kupoprodajna ugovora s kupcima mineralne sirovine koja predstavlja višak iskopa. Ugovorena kupoprodajna cijena viška iskopa po navedenim ugovorima iznosi 2.984.283,00 kn. Kupci su se obvezali platiti ugovornu cijenu umanjenu za uplaćenu jamčevinu u iznosu od 278.968,00 kn u korist državnog proračuna u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu zaključenog ugovora o kupoprodaji uz dostavljanje dokaza o izvršenom plaćanju kupoprodajne cijene. Koncem 2021. u poslovnim knjigama evidentirana su potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 278.968,00 kn i obveza za jamčevine u iznosu od 278.968,00 kn bez obzira na to što su potraživanja i obveze podmirene u cijelosti, iz danog predujma.

S obzirom na to da su u bilančnim evidencijama evidentirana potraživanja koja su naplaćena i obveze koje su podmirene, Državni ured za reviziju preporučuje obaviti detaljnu analizu potraživanja i obveza radi isknjiženja potraživanja koja su podmirena u cijelosti.

- Raspolaganje državnom imovinom

Zakonom o državnoj imovini uređeno je, između ostalog, upravljanje, raspolaganje i korištenje državne imovine kojom upravlja Ministarstvo. Raspolaganje državnom imovinom podrazumijeva zaključivanje pravnih poslova čija je posljedica prijenos, otuđenje ili ograničenje prava vlasništva Republike Hrvatske u korist druge pravne ili fizičke osobe, kao što su prodaja, darovanje, osnivanje prava građenja, osnivanje prava služnosti, zakup, najam, razvrgnuće suvlasničkih zajednica, zamjena, koncesija, osnivanje prava zaloga na državnoj imovini ili na drugi način te davanje na uporabu državne imovine.

Tijekom 2021. s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave zaključeno je 29 ugovora o darovanju nekretnina ukupne procijenjene vrijednosti od 284.022.800,00 kn. Vrijednosno značajniji darovni ugovori odnose se na zemljište površine 348 609 m² procijenjene vrijednosti od 97.050.000,00 kn darovano Općini Rugvica za izgradnju radne zone Rugvica sjever i zemljište površine 199 183 m² procijenjene vrijednosti od 82.190.000,00 kn darovano Gradu Svetoj Nedelji za poticanje gospodarskog napretka i razvoja poduzetništva – izgradnja gospodarske zone te zemljište, zahod na plaži, park i pomoćnu zgradu površine 23 769 m² procijenjene vrijednosti od 42.500.000,00 kn darovano Gradu Makarskoj radi održavanja nekretnine na kojoj se u naravi nalaze izgrađene parkovne površine, dječja igrališta, javno-prometna površina koja se koristi za sportsko-rekreacijske aktivnosti, šetnica i spomenik.

U prijašnjim godinama (2017.) jedno trgovačko društvo iskazalo je interes za izgradnjom pametne tvornice automobila na području zaštićenog konzervatorskog područja dvorca Erdody u Kerestincu te je predalo zahtjev Ministarstvu za rješavanje pravnog statusa.

Naime, 2010. Republika Hrvatska je kao vlasnik navedene nekretnine prenijela nekretninu u vlasništvo Grada Svetе Nedelje. Grad je preuzeo obvezu obnove i održavanja predmetne nekretnine prema Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03 – ispravak, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 44/17) 90/18, 32/20 i 62/20). Osim što je izrađen snimak postojećeg stanja, geodetski snimak dvorca i okolnog terena s raslinjem, provedena konzervatorsko-restauratorska istraživanja te obnovljeno krovište dvorca, dvorac nije obnovljen.

Grad Svetе Nedelje podnio je zahtjev tadašnjem Državnom uredu za upravljanje državnom imovinom da se pokrene postupak darovanja zemljišta u vlasništvu RH u korist jedinice lokalne samouprave s obzirom na to da se nalazi u neposrednoj blizini dvorca. Zemljište ukupne površine 199 183 m² (k. č. br. 965 i 966 k. o. Kerestinec), prema prostorno-planskoj dokumentaciji, bilo je predviđeno kao prateći sadržaj dvoruču kao zona rekreacije i sporta. Početkom travnja 2018. Grad je dostavio Ministarstvu zahtjev za darovanjem navedenog zemljišta. U zahtjevu je navedeno je da je za zemljište u vlasništvu RH zainteresirano navedeno društvo radi daljnjih poslovnih aktivnosti u cilju realizacije projekta, odnosno kompleksa koje bi u sebi sadržavalo sjedište društva s modernim razvojnim istraživačkim postrojenjem, pametnu tvornicu visokotehnoloških komponenti i električnih automobila po principima industrije 4,0 te drugih neophodnih pratećih sadržaja (staza za testiranje, restorana, parkova otvorenih za javnost, vrtića). Istaknuto je da navedeno društvo planira u narednom razdoblju izvršiti značajna ulaganja na području Grada Svetе Nedelje te zaštititi i obnoviti dvorac Erdody.

U zahtjevu je navedeno da se k. č. br. 965 i 966 k. o. Kerestinec prema prostornom planu Grada Svetе Nedelje nalaze unutar granica građevinskog područja izdvojene namjene, u zoni SR – sporta i rekreacije, unutar obveze izrade detaljne planske dokumentacije, u kultiviranom krajobrazu, djelomično u koridoru dalekovoda te široj zoni zaštite kulturnog dobra. Nadalje, istaknuto je da Grad planira do konca 2018. pokrenuti VII. izmjene i dopune Prostornog plana uređenja s mogućnošću prenamjene predmetnog zemljišta u zonu poslovne namjene (K). Prema procjembenom elaboratu koji je izradilo društvo za procjenu, Rijeka revidiranim od Službe za tehničke poslove Ministarstva utvrđena je tržišna vrijednost navedenog zemljišta u iznosu od 6.560.000,00 kn. Odredbom članka 4. Uredbe o darovanju nekretnina u vlasništvu RH, opravdanost darovanja dokazuje se suglasnošću za darovanje ministarstva nadležnog za financije. Nadalje, odredbama članka 45., stavaka 1. i 3. Zakona o upravljanju državnom imovinom, između ostalog, propisano je kada je to opravданo i obrazloženo razlozima poticanja gospodarskog napretka, socijalne dobrobiti građana i ujednačavanja gospodarskog i demografskog razvitka svih krajeva Republike Hrvatske, nekretninama se može raspolagati u korist jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i bez naknade. Raspolaganje se provodi osobito u svrhu ostvarenja projekata izgradnje poduzetničke infrastrukture, odnosno poduzetničkih zona i poduzetničkih potpornih institucija te ostvarenja projekata ulaganja u skladu s posebnim zakonom, ostvarenja projekata koji su od općeg javnog, socijalnog ili kulturnog interesa, poput izgradnje škola, dječjih vrtića, bolnica, domova zdravlja, ustanova socijalne skrbi, groblja, za izgradnju sportskih objekata, muzeja, memorijalnih centara i drugih sličnih projekata kojima se povećava kvaliteta života građana na području jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Nakon što je Ministarstvo financija dalo suglasnost za darovanje nekretnine u vlasništvu RH, ministar državne imovine donio je Odluku o darovanju zemljišta ukupne površine 199 183 m² Gradu 23. siječnja 2019. Odlukom je utvrđeno da u cilju poticanja gospodarskog napretka i razvoja poduzetništva Grad treba promijeniti prostorni plan te darovane nekretnine privesti namjeni u roku od pet godina od dana zaključenja Ugovora o darovanju te dokaz o navedenom dostaviti Ministarstvu. Prije donošenja Odluke o darovanju izrađen je procjembeni elaborat kojim je utvrđena tržišna vrijednost darovanog zemljišta u iznosu od 6.560.000,00 kn. U skladu s navedenom Odlukom zaključen je Ugovor o darovanju, koncem travnja 2019. Ugovorom je utvrđeno da Grad kao daroprimatelj plaća darovatelju trošak procjene tržišne vrijednosti u iznosu od 40.000,00 kn. Na temelju zaključenog Ugovora o darovanju, Grad je ovlašten da s uknjižbom prava vlasništva u zemljišnoj knjizi istodobno upiše zabilježbu zabrane otuđenja i opterećenja darovanog zemljišta bez suglasnosti darovatelja. Raskid Ugovora predviđen je za slučaj da se nekretnine ne privedu namjeni u roku od pet godina od dana zaključenja Ugovora, ako se darovane nekretnine otuđe ili opterete bez suglasnosti darovatelja te ako se oštete namjernim ponašanjem ili postupanjem s krajnjom nepažnjom. U slučaju raskida Ugovora, darovane nekretnine postaju vlasništvo Republike Hrvatske, a Grad je dužan isplatiti darovatelju naknadu u visini procijenjene tržišne vrijednosti zemljišta. Nakon zaključenja Ugovora o darovanju, Grad je donio izmjene prostornog plana kojima je darovanim nekretninama promijenjena prostorno-planska namjena na način da se navedeno zemljište prema izmijenjenom prostornom planu nalazi u zoni proizvodne i razvojne namjene, istraživački kampus – C. Nekretnine su nakon darovanja upisane u zemljišnoj knjizi u zk. uložak 812 i 813 k. o. Kerestinec kao vlasništvo Grada Svete Nedelje uz zabilježbu zabrane otuđenja i /ili opterećenja bez suglasnosti Republike Hrvatske.

S obzirom na to da je promijenjena prostorno-planska namjena zemljišta, a kod zaključenja Ugovora o darovanju darovane nekretnine nalazile su se unutar granica građevinskog područja izdvojene namjene, u zoni SR – sporta i rekreacije, nisu bile ispunjene pretpostavke za darovanje prema Zakonu o unapređenju poduzetničke infrastrukture (Narodne novine 93/13, 114/13, 41/14 i 57/18). Stoga je Grad Sveti Nedelja podnio Ministarstvu zahtjev za zaključenje dodatka ugovora o darovanju 19. lipnja 2020. Ministarstvo je od Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta (sadašnje Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja) početkom srpnja 2020. zatražilo očitovanje za zaključenje dodatka ugovora kojim bi se nekretnine darovale Gradu prema odredbama Zakona o unapređenju poduzetničke infrastrukture.

U prosincu 2020. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja dalo je suglasnost za zaključenje dodatka Ugovora o darovanju u cilju promjene svrhe darovanja na način da nova svrha glasi radi izgradnja poduzetničke zone u skladu s odredbama Zakona o unapređenju poduzetničke infrastrukture.

Nakon promjene prostorno-planske namjene zemljišta, Ministarstvo je naručilo izradu novog procjembenog elaborata za k. č. br. 965 i 966, k. o. Kerestinec. Prema procjembenom elaboratu (TD: 008-Z-KEREST-MPGI/21) koji je izradilo društvo za savjetovanje i graditeljstvo, Zagreb po stalnom sudskom vještaku za graditeljstvo i procjenu nekretnina (prosinac 2020.) revidiranim od Službe za tehničke poslove Ministarstva nova tržišna vrijednost darovanog zemljišta iznosi 82.190.000,00 kn. Kako je promijenjena tržišna vrijednost, Ministarstvo je zatražilo od Državnog odvjetništva Republike Hrvatske mišljenje treba li Odluku o zaključenju dodatka ugovora donijeti Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva ili ministar nadležan za poslove državne imovine.

Početkom veljače 2021. Državno odvjetništvo dostavilo je Ministarstvu mišljenje u kojem je navedeno da se zaključenje dodatka ugovora ne smatra raspolaganjem, jer je raspolaganje već izvršeno Ugovorom o darovanju zaključenim u travnju 2019. te je Odluku o zaključenju dodatka Ugovora o darovanju ovlašten donijeti ministar nadležan za poslove državne imovine. Slijedom navedenog, u veljači 2021. ministar je donio Odluku o izmjeni Odluke o darovanju u k. o. Kerestinec Gradu Svetoj Nedelji od 23. siječnja 2019., radi izgradnje poduzetničke zone. Koncem veljače 2021. zaključen je dodatak Ugovora o darovanju kojim je utvrđena tržišna vrijednost darovanog zemljišta u iznosu od 82.270.000,00 kn te trošak procjene u iznosu od 2.400,00 kn. Obdarenik se obvezao odreći svih potraživanja koja su utvrđena na dan zaključenja dodatka ugovora o darovanju, kao i svih kasnije nastalih potraživanja prema Republici Hrvatskoj do vrijednosti darovanih nekretnina. Također, obvezao se privesti namjeni darovane nekretnine u roku od pet godina od dana zaključenja ugovora uz dokaze da su nekretnine privedene namjeni. Odredba iz osnovnog ugovora koja se odnosi na dopuštenje da se istodobno s uknjižbom prava vlasništva darovanih nekretnina u zemljišnoj knjizi upiše zabilježba zabrane otuđenja i opterećenja darovanih nekretnina bez suglasnosti darovatelja je brisana. Prema odredbi članka 3. Dodatka ugovora, Republika Hrvatska izričito dopušta da se, bez svakog dalnjeg pitanja ili odobrenja, izvrši upis brisanja zabilježbe zabrane otuđenja i opterećenja darovanih nekretnina bez suglasnosti darovatelja, upisane u zemljišnoj knjizi pod brojem Z-11703/2019, kod zemljišnoknjižnog odjela Samobor, Općinskog suda u Novom Zagrebu.

Na zemljištu nije osnovana poduzetnička zona. Navedeno zemljište nije privедено namjeni, nego je Grad Sveti Nedelja s jednim društvom zaključio Ugovor o osnivanju prava građenja u korist društva, u travnju 2021. Pravo građenja osnovano je na 69 godina od dana zaključenja Ugovora o osnivanju prava građenja uz plaćanje naknade u ukupnom iznosu od 1.375.452,00 kn, što čini 16,7 % procijenjene vrijednosti zemljišta, odnosno godišnje 19.934,00 kn ili 0,10 kn/m². Odredbama članaka 3. i 5. Zakona o unapređenju poduzetničke infrastrukture propisano je da su poduzetničke zone infrastrukturno opremljena područja određena prostornim planovima, namijenjena obavljanju određenih vrsta poduzetničkih, odnosno gospodarskih aktivnosti. Osnovna karakteristika poduzetničkih zona je zajedničko korištenje infrastrukturno opremljenog i organiziranog prostora od strane poduzetnika kojima se poslovanjem unutar poduzetničke zone omogućuje racionalizacija poslovanja i korištenje raspoloživih resursa poduzetničke zone zajedno s ostalim korisnicima poduzetničke zone. Privodenje namjeni podrazumijeva infrastrukturno opremanje poduzetničke zone: energetskom infrastrukturom (struja, javna rasvjeta, plin, plinska podstanica, priključci na javnu mrežu i/ili izgrađena trafostanica i drugi energetski priključci), komunalnom infrastrukturom (opskrba vodom, vodovodne i oborinske instalacije, kanalizacija i odvodnja – fekalna, oborinska, tehnološka, priključci na javnu mrežu), prometnom infrastrukturom (pristupne ceste, ceste unutar poduzetničke zone, odnosno poduzetničke potporne institucije, parkirališta, utovarne rampe) te komunikacijskom infrastrukturom (telefonska i internetska, radio, TV mreža).

S obzirom na to da još nije protekao rok za privodenje zemljišta namjeni, a navedena nekretnina dana je za potrebe osnivanja poduzetničke zone, Državni ured za reviziju mišljenja je da nije postupljeno u skladu s ugovorom i odlukom o darovanju jer je na sveukupnom darovanom zemljištu ustanovljeno pravo građenja prije privodenja namjeni.

4.2. U vezi s nalogom koji se odnosi na međusobno usklađivanje podataka o potraživanjima koje dostavlja Hrvatska agencija za osiguranje depozita s potraživanjima evidentiranim u poslovnim knjigama, Ministarstvo navodi da će postupiti prema nalogu. U vezi s razlikama koje se odnose na potraživanja od CERP-a koja prema evidenciji Agencije iznose 92.237.374,00 kn, a u poslovnim knjigama Ministarstva evidentirana su u iznosu od 30.000.000,00 kn, navodi da su tripartitnim ugovorom Ministarstva, CERP-a i Agencije od 18. rujna 2018. regulirana potraživanja i evidentirana u poslovnim knjigama Ministarstva u iznosu od 106.020.810,00 kn. Također, navodi da su Ministarstvo i CERP 10. prosinca 2019. zaključili sporazum o načinu plaćanja nakon čega je CERP podmirio dio potraživanja u iznosu od 76.020.810,00 kn te da Ministarstvo sva potraživanja na temelju navedenog Ugovora u svojim poslovnim knjigama vodi u cijelosti knjigovodstveno ispravno.

U vezi s usklađenjem potraživanja jednog društva u stečaju te preuzetih potraživanja Dubrovačke banke d.d., Dubrovnik, Ministarstvo ističe da je 8. prosinca 2022. uputilo Agenciji dopis u kojem traži uplatu sredstava, u skladu s primljenim uplatama na račun Agencije iskazanim u analitičkim evidencijama Agencije. Također, navodi da s obzirom na to da Agencija nije izvršila plaćanje prema Ministarstvu do 31. prosinca 2021., analitička evidencija Agencije nije mogla biti usklađena s podacima u poslovnim knjigama Ministarstva jer uplata do navedenog datuma nije stigla na račun Ministarstva. Uplata Agencije izvršena je tek 24. ožujka 2022. za razdoblje do 31. prosinca 2021. Nadalje, navodi da je Ministarstvo 12. prosinca 2022. ponovno uputilo dopis Agenciji o podmirenju uplata primljenih tijekom 2022. na račun Agencije s rokom uplate najkasnije do 30. prosinca 2022. kako opet ne bi došlo do razlike u evidencijama Agencije i Ministarstva. Ministarstvo u Očitovanju napominje da ne može utjecati na činjenicu kada će Agencija uplatiti sredstva.

U vezi s potraživanjem za prodano zemljište u iznosu od 1.920.000,00 kn u k. o. Budrovci evidentirano na temelju Ugovora u kupoprodaji, Ministarstvo navodi da je Sektor za financije u skladu s Procedurom naplate prihoda u više navrata (dopis od 22. ožujka 2021., ponovljeni dopisi 24. rujna 2021. i 10. veljače 2022.) obavijestio Upravu za nekretnine o dospijeću obveza te zatražio očitovanje vezano za status Ugovora s obzirom na to da se, u skladu s odredbom članka 3. navedenog Ugovora, Ugovor raskida po samom Zakonu, bez obveze prodavatelja da o tome pisanim putem obavijesti kupca.

Nadalje, navodi da s obzirom na to da je predmet i dalje aktivan, postoji interes kupca za realizacijom Ugovora (u postupku je odobravanje kredita HBOR-a), kupcu se obračunava naknada za korištenje nekretnine te je predmet dodijeljen novom zaposleniku Ministarstva koji je aktualizirao realizaciju predmeta (korespondencija od 29. srpnja 2021., dopis od 16. studenoga 2022.), a navedeno potraživanje će se rješiti u okviru rješavanja samog predmeta.

U vezi s potraživanjem za bespravno korištenje zemljišta u iznosu od 82.696,00 kn Ministarstvo navodi da je Sektor za financije u skladu s Procedurom naplate prihoda u više navrata putem elektroničke pošte (1. prosinca 2021., 10. veljače i 12. travnja 2022.) obavijestio Upravu za nekretnine o otvorenom potraživanju. Nadalje, navodi da će, s obzirom na to da je navedeni predmet i dalje aktivan te da je pokrenut ponovni postupak procjene tržišne vrijednosti nekretnine (dopis od 11. travnja 2022.), sastavljen novi Zapisnik (29. travnja 2022.) te da postoji interes kupca za podmirenjem naknade za bespravnim korištenjem i kupnjom nekretnine, navedeno potraživanje biti rješeno u okviru rješavanja samog predmeta.

Ministarstvo u Očitovanju posebno ističe da Sektor za financije redovno i kontinuirano kroz godine prati naplatu dospjelih potraživanja pa je tako samo tijekom 2021. koja je bila predmet nadzora pored redovnih opomena (koje su iskazane na svim mjesecnim računima) dužnicima poslano i 96 zasebnih opomena, odnosno opomena pred tužbu, Financijskoj agenciji je dostavljeno deset zahtjeva za prisilnom naplatom putem zadužnice te je u Službu za imovinsko-pravne poslove poslano 16 dopisa s popratnom dokumentacijom za ukupno 55 dužnika nad kojima je predloženo pokretanje postupka prisilne naplate i raskid ugovora. Ministarstvo je izrazilo mišljenje da je, uvezši u obzir sve naprijed navedeno, uspostavljen funkcionalni sustav unutarnjih finansijskih kontrola koji se kontinuirano poboljšava uvođenjem novih aplikacija i tehnologija rada. U vezi s preporukom obavljanja detaljne analize potraživanja i obveza radi isknjižavanja potraživanja koja su podmirena u cijelosti, Ministarstvo u Očitovanju navodi da prihvata navedenu preporuku. Također, navodi da je napravilo analizu obveza za jamčevine za tri ugovora u ukupnom iznosu od 278.968,00 kn i uputilo zahtjev Ministarstvu financija za preknjiženjem. Naime, u navedenim ugovorima kupci se obvezuju platiti kupoprodajnu cijenu, umanjenu za iznos jamčevine na račun HR0810010010051700029756 (prihod od prodaje mineralnih sirovina iz viška iskopa), a koji prihod se raspoređuje u omjeru 50,0 % Republika Hrvatska, 20,0 % Županija i 30,0 % općina/grad. Nadalje, navodi da je od Ministarstva financija zatraženo očitovanje o navedenom te je poslan zahtjev za preknjiženje s obzirom na to da su jamčevine sukladno natječajnoj dokumentaciji uplaćene na račun državnog proračuna HR1210010051863000160.

5. Rashodi

- 5.1. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., rashodi poslovanja ostvareni su u iznosu od 454.315.033,00 kn, a odnose se na pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 271.584.627,00 kn, materijalne rashode u iznosu od 85.725.252,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 75.206.958,00 kn, ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna u iznosu od 13.841.268,00 kn, ostale rashode u iznosu od 7.864.987,00 kn te finansijske rashode u iznosu od 91.941,00 kn.
- Rashodi za zaposlene (prekovremeni rad)

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 75.206.958,00 kn odnose se na brutoplaće u iznosu od 62.811.847,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 10.320.880,00 kn i druge rashode za zaposlene u iznosu od 2.074.231,00 kn. U okviru rashoda za brutoplaće evidentirani su rashodi za prekovremeni rad u iznosu od 3.136.405,00 kn. Prekovremeni rad se najvećim dijelom odnosi na poslove provedbe mjera ublažavanja posljedica elementarnih nepogoda (potres). U odnosu na 2020., rashodi za plaće za prekovremeni rad veći su za 2.005.513,00 kn ili 177,3 %. Prekovremeni rad osam zaposlenika trajao je u 2021. duže od 250 sati godišnje, odnosno više od propisanog, dok je za 16 zaposlenika prekovremeni rad trajao točno 250 sati godišnje te za njih 25 više od 180 sati, a manje od 250 sati godišnje. Prema odredbi članka 65., stavka 4. Zakona o radu, prekovremeni rad pojedinog radnika ne smije trajati duže od 180 sati godišnje, osim ako je ugovoren kolektivnim ugovorom, u kojem slučaju ne smije trajati duže od 250 sati godišnje.

Odredbom članka 8., stavka 5. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, koji se primjenjuje od 1. studenoga 2017., propisano je da kada službenik i namještenik radi prekovremeno, prekovremeni rad pojedinog službenika i namještenika ne smije trajati duže od 250 sati godišnje.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzeti aktivnosti u cilju smanjenja prekovremenog rada zaposlenika u trajanju dužem od propisanog ograničenja godišnjeg broja sati rada.

- Rashodi za naknade po ugovorima o djelu

Rashodi za intelektualne i osobne usluge ostvareni su u iznosu od 12.036.853,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za intelektualne i osobne usluge odnose se na usluge vještačenja u iznosu od 1.704.081,00 kn, ugovore o djelu u iznosu od 1.679.197,00 kn te usluge izrade programa i studija energetske obnove obiteljskih kuća i višestambenih zgrada u iznosu od 1.600.000,00 kn.

U odnosu na prethodnu godinu rashodi za naknade po ugovorima o djelu u iznosu od 1.679.197,00 kn veći su za 923.901,00 kn ili 56,6 %. Navedeni rashodi povećani su zbog povećanog obujma posla, a koje nije bilo moguće odraditi s postojećim brojem službenika i namještenika zbog posljedica potresa, pandemije COVID-19 te prippajanja ministarstava. Tijekom 2021. za poslove iz redovne djelatnosti Ministarstva zaključeni su ugovori o djelu s 27 zaposlenika. Najveći dio ugovora o djelu odnosi se na administrativne i kadrovske poslove, unošenje podataka i evidentiranje promjena u bazi podataka o nekretninama te arhiviranje predmeta. Pojedini od navedenih poslova obavljeni su neprekidno u dužem razdoblju (poslovi trajnijeg karaktera), a ugovori o djelu su s izvršiteljima usluga zaključivani mjesечно, dvomjesečno ili tromjesečno te polugodišnje. Odredbama članka 3. Zakona o državnim službenicima je, između ostalog, propisano da poslove u državnim tijelima obavljaju državni službenici i namještenici. Državni službenici su osobe koje u državnim tijelima kao redovito zanimanje obavljaju poslove iz djelokruga tih tijela, a namještenici su osobe koje u državnim tijelima rade na pomoćno-tehničkim poslovima i ostalim poslovima čije je obavljanje potrebno radi pravodobnog i kvalitetnog obavljanja poslova iz djelokruga državnih tijela. Odredbama članaka 52. i 61. navedenog Zakona, između ostalog, propisano je da se izabrani kandidat prima u državnu službu rješenjem čelnika tijela ili službene osobe u opisu poslova koje je rješavanje o tome, sukladno propisima o ustrojstvu državnih tijela. Za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao, a koji nisu trajnijeg karaktera, kao i radi zamjene duže vrijeme odsutnoga službenika, osobe se mogu primiti u državnu službu na određeno vrijeme dok traju privremeni poslovi ili poslovi čiji se opseg privremeno povećao, odnosno do povratka odsutnoga službenika, a što može trajati najviše godinu dana. Nadalje, prema odredbi članka 61., stavka 2. navedenog Zakona, za prijam u državnu službu na određeno vrijeme za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao, potrebno je prethodno odobrenje središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose. Iz navedenog proizlazi da se pojedini poslovi iz redovne djelatnosti koji su obavljeni u Ministarstvu u dužem razdoblju (poslovi trajnijeg karaktera) nisu mogli povjeriti pružateljima usluga na temelju ugovora o djelu. Odredbama članka 62. navedenog Zakona, između ostalog, propisano je da se pojedini poslovi koji se obavljaju u državnom tijelu, osim poslova koje obavljaju državni službenici iz članka 3., stavka 2. navedenog Zakona, mogu na temelju ugovora o djelu povjeriti pružateljima stručnih usluga izvan državne službe.

Državni ured za reviziju nalaže u vezi s povjeravanjem pojedinih poslova pružateljima stručnih usluga na temelju ugovora o djelu postupati u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima.

- Zakupnine i najamnine

Rashodi za zakup poslovnog prostora u Ulici Republike Austrije u kojem Ministarstvo obavlja djelatnost ostvareni su u iznosu od 175.335,00 kn na temelju Ugovora o zakupu poslovnog prostora iz siječnja 2016. zaključenog s Gradom Zagrebom. Mjesečna zakupnina za poslovni prostor ukupne površine 2 858 m² iznosi 11.684,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost odnosno 14.604,00 kn s porezom na dodanu vrijednost ili 5,11 kn/m². Navedeni Ugovor o zakupu poslovnog prostora zaključen je na određeno vrijeme za razdoblje od siječnja 2016. do siječnja 2019. (tri godine). Odredbom članka 5. navedenog Ugovora navedeno je da ako zakupnik u potpunosti izvršava svoje obveze iz ugovora može predložiti zakupodavcu prije isteka roka na koji je ugovor zaključen, zaključivanje novog ugovora. Ukoliko zakupnik nastavi koristiti prostor i nakon isteka roka na koji je ugovor zaključen neće se smatrati da je zaključen novi ugovor o zakupu na neodređeno vrijeme, pod istim uvjetima. Nakon isteka ugovora 2019. nije zaključen novi ugovor o zakupu poslovnog prostora.

S obzirom na to da je Ugovor o zakupu poslovnog prostora u Zagrebu na lokaciji Ulica Republike Austrije istekao u siječnju 2019., Državni ured za reviziju preporučuje poduzeti aktivnosti u vezi sa zaključenjem novog ugovora o zakupu poslovnog prostora s Gradom Zagrebom.

- Naknade građanima i kućanstvima

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvareni su u iznosu od 13.841.268,00 kn, što je 9.940.043,00 kn ili 254,8 % više u odnosu na prethodnu godinu, a u cijelosti se odnose na rashode za financiranje najamnine za stambeno zbrinjavanje osoba čije su nekretnine stradale u potresima na 22. ožujka te 28. i 29. prosinca 2020. na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije.

U svibnju 2020. Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o financiranju najamnine za stambeno zbrinjavanje osoba čije su nekretnine stradale u potresu na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije (Narodne novine 57/20), kojom je uređeno financiranje najamnine za stambeno zbrinjavanje osoba čije su nekretnine stradale u potresu na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije.

U veljači 2021. donesena je nova Odluka Vlade Republike Hrvatske o financiranju najamnine za stambeno zbrinjavanje osoba čije su nekretnine stradale u potresima na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije (Narodne novine 17/21 i 65/21).

Odredbom članka 7. navedenih odluka propisano je, između ostalog, da se zadužuje Ministarstvo da doneše uputu za provedbu odluka. Ministarstvo je donosilo upute prije svake objave javnog poziva (svibanj 2020., veljača 2021., srpanj 2021., listopad 2021. te siječanj 2022.).

Uputama je propisan način provedbe Odluka Vlade Republike Hrvatske, sadržaj zahtjeva za odobravanje financiranja najamnine za stambeno zbrinjavanje, utvrđivanje statusa osobe kojoj će se financirati najamnina za zamjenski stan i isprava koje se prilaže zahtjevu, sadržaj obrasca za iskazivanje interesa za davanje stana u najam i isprava koje se prilaže obrascu, postupanje Ministarstva u navedenim slučajevima i druga bitna pitanja.

Odlukama Vlade Republike Hrvatske i uputama Ministarstva nije predviđena kontrola (na licu mjesta) koriste li korisnici stan za koji Ministarstvo financira najamninu. S obzirom na to, povećan je rizik da osobe koje su ostvarile pravo na financiranje najamnine ne borave u zamjenskom stanu.

Ministarstvo je od ožujka 2020. do vremena obavljanja revizije objavilo pet javnih poziva u kojima je zaprimljeno ukupno 890 zahtjeva za sufinanciranje najamnine. Od ukupno zaprimljenih zahtjeva do ožujka 2022. pozitivno je riješeno 512 ili 57,5 % zahtjeva.

U pojedinim slučajevima Ministarstvo je na temelju zahtjeva za odobravanje financiranja najamnine za stambeno zbrinjavanje podnositelja donosilo rješenja kojima je utvrđeno da podnositelj zahtjeva ima pravo na financiranje najamnine za stambeno zbrinjavanje u iznosu većem od propisanog odlukama Vlade Republike Hrvatske ili je izdano pozitivno rješenje i odobreno financiranje bez obzira na to što podnositelj zahtjeva u trenutku potresa nije imao prijavljeno prebivalište ili boravište u stradaloj nekretnini zbog čega nije postupljeno prema odlukama Vlade Republike Hrvatske. Odredbama članaka 2. i 4. navedenih odluka, između ostalog, propisano je da će se vlasnicima obiteljskih kuća, vlasnicima stanova i zaštićenim najmoprimcima koji su stanovali i imali prijavljeno prebivalište ili boravište u vrijeme nastanka nepogode u obiteljskim kućama, višestambenim zgradama i stambeno-poslovnim zgradama na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije i koje su u preliminarnom pregledu zgrada označene kao N1 (neuporabljivo – zbog vanjskog utjecaja) i N2 (neuporabljivo – zbog oštećenja) te stoga nisu podobne za stanovanje do obnove, financirati najamnina za zamjenski stan. Najamnina za zamjenski stan financirat će se do maksimalno 35 m² površine stana za jednu osobu, odnosno za svaku daljnju osobu iz kućanstva još 10 m², ali ne više od površine stana ili kuće u vlasništvu koja nije pogodna za stanovanje. Najamnina za zamjenski stan financira se u iznosu do maksimalno 70,00 kn po kvadratnom metru u skladu s odobrenom površinom.

Državni ured za reviziju preporučuje provoditi kontrole na terenu kako bi se utvrdilo borave li najmoprimci na lokaciji za koju je odobreno financiranje. Nadalje, nalaže donositi rješenja o odobravanju financiranja najamnine za stambeno zbrinjavanje osoba čije su nekretnine stradale u potresima u skladu s odlukama Vlade Republike Hrvatske.

Uputama o načinu provedbe Odluke Vlade Republike Hrvatske propisano je, između ostalog, da će Ministarstvo po zahtjevima fizičkih osoba provoditi upravni postupak te o zahtjevima odlučivati rješenjem.

Nadalje, propisano je da će nakon donošenja rješenja o utvrđivanju statusa osobe kojoj će se financirati najamnina za zamjenski stan Ministarstvo putem Državne geodetske uprave i nadležnih zemljišnoknjižnih odjela provjeriti navode iz izjave podnositelja zahtjeva te ako se utvrdi da je podnositelj dao netočne podatke u izjavi, rješenje o utvrđivanju statusa osobe kojoj će se financirati najamnina za zamjenski stan će se poništiti, a protiv podnositelja zahtjeva tražit će se povrat isplaćenih sredstava te će se pokrenuti svi potrebni pravni postupci. Ministarstvo do vremena obavljanja revizije nije tražilo od nadležnih tijela provjera podatka imaju li podnositelji zahtjeva za financiranje najamnina u zamjenskim stanovima drugu nekretninu u vlasništvu.

Državni ured za reviziju nalaže putem Državne geodetske uprave i nadležnih zemljišnoknjižnih odjela provjeriti navode iz izjave podnositelja zahtjeva za odobravanje financiranja najamnine za stambeno zbrinjavanje u skladu s Uputom o načinu provedbe Odluka Vlade Republike Hrvatske.

- 5.2. *U vezi s prekovremenim radom Ministarstvo u Očitovanju navodi da se tijekom 2021. djelokrug rada Ministarstva značajno povećao, prvenstveno radi saniranja posljedica potresa koji su tijekom 2020. pogodili Republiku Hrvatsku. Već na početku 2021. (odnosno nakon potresa 28. i 29. prosinca 2020.) (dalje u tekstu: petrinjski potres) većina službenika Ministarstva bila je raspoređena na poslove saniranja posljedica potresa. U tom postupku nisu sudjelovali samo službenici Ministarstva nego i većina javnih službi. Kako se posao saniranja posljedica potresa nije mogao obaviti samo tijekom redovitog radnog vremena, bilo je nužno nalagati prekovremeni rad. Dakle, ovdje se radilo o višoj sili, potresu, koja je dovela do izvanrednog povećanja opsega poslova te je bilo potrebno brzo djelovanje i angažiranje svih javnih službi, a posebno službenika Ministarstva u čiji djelokrug spadaju poslovi provedbe mjera ublažavanja posljedica elementarnih nepogoda. Nakon petrinjskog potresa bilo je nužno u kratkom roku predložiti izmjene i dopune Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije, kao i izmjene i dopune drugih podzakonskih akata kako bi se obnova uopće mogla provoditi, što je također zahtjevalo rad službenika u dužem trajanju od punog radnog vremena. Nadalje, navodi da je obrada zahtjeva za obnovu, kojih je Ministarstvo tijekom 2021. zaprimilo preko 13 000, također zahtjevala prekovremeni rad. Također, Vlada Republike Hrvatske je odlukama o načinu raspoloženje bespovratnih finansijskih sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije odredila Ministarstvo kao nacionalno koordinacijsko tijelo. Za provedbu navedenih odluka bilo je nužno uspostaviti sustav koji će omogućiti korištenje sredstava iz navedenog Fonda (ograničen rok do 30. lipnja 2023.), što je također dovelo do izvanrednog povećanja opsega posla i potrebe za prekovremenim radom. Ministarstvo u Očitovanju ističe da iz navedenog proizlazi da je na izvanredno povećanje opsega posla Ministarstva utjecala viša sila, potres te je i iz tog razloga naložen prekovremeni rad u skladu s odredbama članka 65. Zakona o radu. Navodi da je, prihvaćajući preporuku u cilju smanjenja prekovremenog rada, Glavno tajništvo Ministarstva uputilo sve ustrojstvene jedinice na potrebu smanjenja prekovremenih sati i organiziranja obavljanja poslova Ministarstva u okviru redovitog radnog vremena. U vezi s ugovorima o djelu, Ministarstvo u Očitovanju obrazlaže da je tijekom 2021. zaprimilo preko 13 000 zahtjeva za obnovu te je stoga navedene zahtjeve bilo nužno uvesti u sustav uredskog poslovanja za što je trebalo angažirati određen broj zaposlenika upravo na tim specifičnim poslovima unosa podataka u uredske sustave Ministarstva.*

Nadalje, ističe da je stupanjem na snagu Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave od 23. srpnja 2020. Ministarstvo državne imovine prestalo s radom te je nakon toga trebalo provesti i tehničko spajanje Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja i Ministarstva državne imovine, što je također zahtijevalo dodatni angažman zaposlenika upravo na tim specifičnim poslovima. Također, Ministarstvo ističe da je u 2021. bilo zabranjeno zapošljavanje državnih službenika odnosno tada važećim Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu člankom 58., stavcima 1. i 2. bila je propisana zabrana zapošljavanja proračunskim i izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna te javnim ustanovama kojima se sredstva za plaće osiguravaju u državnom proračunu i iz sredstava Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje te prijam službenika i namještenika na neodređeno i određeno vrijeme ako im se sredstva za rashode za zaposlene osiguravaju iz općih prihoda i primitaka odnosno iz sredstava Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Iznimno, novo zapošljavanje i prijam službenika i namještenika bili su dopušteni ako su za to postojali opravdani i obrazloženi razlozi, u kojem je slučaju za to bilo potrebno dobiti prethodnu suglasnost čelnika nadležnog razdjela organizacijske klasifikacije. Ministarstvo navodi da je na temelju navedene odredbe Ministarstvu pravosuđa i uprave i Ministarstvu financija uputilo zahtjeve za zapošljavanje 102 službenika te da je dobivena suglasnost za zapošljavanje 100 službenika. Od toga je ukupno zaposleno 56 službenika, i to osam na neodređeno (putem javnog natječaja) i 48 na određeno vrijeme (putem oglasa). Nadalje, navodi da postupak zapošljavanja u državnoj službi na neodređeno traje oko pet mjeseci, dok zapošljavanja na određeno traje oko četiri mjeseca. Također, navodi da je važno naglasiti činjenicu da je kod kandidata značajno pao interes za rad u državnoj upravi, što je od ustrojstvene jedinice za upravljanje ljudskim potencijalima zahtijevalo obustave postupaka te ponovno raspisivanje natječaja odnosno oglasa, što je dovelo do znatnog produženja samog postupka, a time i do nemogućnosti popunjavanja praznih radnih mjesta, dok izvršavanje poslova obnove nakon potresa nije moglo biti odgođeno do novog zapošljavanja. Ministarstvo u Očitovanju navodi da je poduzelo sve kako bi se smanjio broj ugovora o djelu, što je u konačnici dovelo do značajnog smanjenja broja ugovora o djelu u 2022. Ministarstvo prihvata preporuku u vezi sa zaključenjem novog ugovora o zakupu poslovnog prostora s Gradom Zagrebom. Navodi da kontinuirano radi na rješavanju navedene problematike te da je od Grada Zagreba zatražilo dostavu prijedloga novog ugovora koji je Ministarstvu dostavljen 3. ožujka 2022. Također, navodi da, prema mišljenju Uprave za upravljanje i raspolaganje nekretninama, Ministarstvo u skladu s važećim propisima ne može plaćati pričuvu za nekretnine koje uzima u zakup te da je Ministarstvo od Grada Zagreba zatražilo usklađenje ugovora s važećim propisima. Nadalje, navodi da do sredine prosinca 2022. nije zaprimljen novi prijedlog ugovora. U vezi s provođenjem kontrole na terenu kako bi se utvrdilo borave li najmoprimci na lokaciji za koju je odobreno financiranje, Ministarstvo u Očitovanju obrazlaže da provođenje kontrole na terenu nije propisano Zakonom o obnovi, odlukama Vlade Republike Hrvatske ili javnim pozivom te da ni iz Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva ne proizlazi obveza provođenja takvog terenskog nadzora. Nadalje, navodi da Ministarstvo u ovom trenutku nije u mogućnosti organizirati provedbu ove preporuke, prvenstveno jer ne raspolaže potrebnim administrativnim kapacitetima/izvršiteljima koji bi provodili terenske kontrole u više županija, kao ni finansijskim sredstvima u okviru finansijskog plana Ministarstva potrebnim za provedbu ove preporuke.

Također, navodi da je po donošenju Odluke Vlade Republike Hrvatske o financiranju najamnine za stambeno zbrinjavanje osoba čije su nekretnine stradale u potresima na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije (18. veljače 2021.) ministar donio Odluku o osnivanju nove radne skupine za provođenje navedene Odluke. Navodi da radna skupina imenovana 26. veljače 2021. postupa u skladu s propisanom regulativom te u potpunosti donosi rješenje u skladu s navedenom Odlukom Vlade Republike Hrvatske, kao i u skladu sa svim važećim zakonskim i podzakonskim propisima Republike Hrvatske.

U vezi s preporukom koja se odnosi na točku V. Upute o načinu provedbe Odluke o financiranju najamnine za stambeno zbrinjavanje osoba čije su nekretnine stradale u potresima na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije, kojom je određeno da podnositelj zahtjeva podnosi izjavu, ovjerenu po javnom bilježniku, pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću da niti on niti njegov bračni drug, izvanbračni drug, životni partner, odnosno druga osoba koja živi u kućanstvu s njim, na području od 20 km od adrese oštećene kuće ili stana nemaju u vlasništvu drugu useljivu kuću ili stan, Ministarstvo u Očitovanju navodi da je u dosadašnjem postupanju isključivi prioritet bio što brži smještaj stradalnika potresa u adekvatne zamjenske stanove i pravodobno osiguranje financiranja najamnina u istima. Zbog nedostatka zaposlenika i finansijskih sredstava, Ministarstvo nije provjeravalo navode iz već ovjerene izjave, no u budućem razdoblju postupit će se prema danoj preporuci i navedenoj Uputi, uvažavajući činjenicu da rok za provjeru navedenih činjenica u Uputi nije određen niti odrediv, nego je navedeno nakon donošenja rješenja.

6. Javna nabava

- 6.1. Ministarstvo je obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi. Tijekom 2021. doneseno je šest izmjena i dopuna Plana nabave (u svibnju, rujnu, studenome te prosincu 2021.). Prema zadnjim izmjenama i dopunama planirana je nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti u iznosu od 67.620.106,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Navedenim izmjenama i dopunama Plan nabave ažuriran je novim planiranim predmetima nabave, ali izmjenama Plana nabave nije brisan postupak Usluge vanjskih stručnjaka za potrebe tehničke pomoći Ministarstvu graditeljstva i prostornoga uređenja u provođenju funkcija Posredničkog tijela razine 1 u Sustavu upravljanja i kontrole Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. u iznosu od 3.091.450,00 kn koji je već proveden prethodne godine.

Državni ured za reviziju preporučuje ažurirati plan nabave za tekuću godinu kako ne bi sadržavao postupak nabave koji je već proveden prethodne godine.

- 6.2. Ministarstvo u Očitovanju navodi da je postupak javne nabave za predmet nabave Nabava usluge vanjskih stručnjaka za potrebe tehničke pomoći Ministarstvu graditeljstva i prostornoga uređenja u provođenju funkcija Posredničkog tijela razine 1 u Sustavu upravljanja i kontrole Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. planiran u Planu nabave za 2018. na iznos od 10.000.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Navedenim postupkom predviđeno je zaključenje Okvirnog sporazuma s više gospodarskih subjekata na razdoblje od četiri godine. Na temelju zaključenog Okvirnog sporazuma zaključuju se pojedinačni ugovori.

Također, navodi da je, po provedenom postupku javne nabave iz 2018., u ožujku 2019. zaključen Okvirni sporazum na iznos od 6.433.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost odnosno 8.041.250,00 kn s porezom na dodanu vrijednost s odabranim ponuditeljem. Na temelju Okvирнog sporazuma prvi pojedinačni ugovor zaključen je 23. svibnja 2019. u iznosu od 3.668.850,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a drugi pojedinačni ugovor na iznos od 506.400,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost zaključen je 11. kolovoza 2021. Također, navodi da će Sektor za javnu nabavu u skladu s preporukom Državnog ureda za reviziju u plan nabave za tekuću godinu unositi podatke za postupke nabave koji će se provoditi u tekućoj godini.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je finansijsku reviziju pravnih prednika Ministarstva (Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja te Ministarstva državne imovine) za 2018., o čemu su sastavljena izvješća. O finansijskim izvještajima izražena su uvjetna mišljenja, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2021. provjereno je je li Ministarstvo postupilo prema nalozima i preporukama danim u prošoj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status. Također, navode se nalog i preporuke čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2014. 2017. 2018.	Sastaviti godišnje izvješće o provedbi Plana upravljanja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske, u roku propisanom Zakonom.	30. rujna 2020.	provedeno
2.	Planiranje i izvršenje plana	2018.	U suradnji s CERP-om poduzeti aktivnosti u vezi s identifikacijom, pripremom i prodajom dionica i udjela nestrateških trgovачkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske, u cilju učinkovitog smanjenja portfelja državne imovine, kako bi se ostvarili pokazatelji rezultata i ciljevi u skladu sa Strateškim planom Ministarstva i Nacionalnim programom reformi.	30. rujna 2020.	provedeno
3.	Računovodstveno poslovanje	2017. 2018.	Poslovne prostore i stanove koji su dani na upravljanje društvu Državne nekretnine d.o.o. te tijelima državne uprave i jedinicama lokalne i područne samouprave evidentirati u poslovnim knjigama na zasebnim analitičkim računima ili označiti posebnom oznakom radi lakšeg praćenja statusa nekretnina.	31. prosinca 2020.	provedeno
4.		2017. 2018.	Povećati vrijednost odgovarajućih nekretnina kojima upravlja Ministarstvo za vrijednost dodatnih ulaganja, u skladu s odredbom Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	30. rujna 2020.	provedeno
5.		2018.	Provoditi ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	30. rujna 2020.	nije provedeno
6.		2017. 2018.	U poslovnim knjigama evidentirati cjelovita potraživanja za prihode od finansijske imovine, prihode od imovine, prihode po posebnim propisima, potraživanja od prodaje nefinansijske imovine, za prava služnosti, zakup zemljišta te potraživanja od prodaje viška iskopa koji predstavlja mineralnu sirovину.	30. rujna 2020.	djelomično provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
1	2	3	4	5	
7.		2017. 2018.	Zatražiti dostavljanje periodičnih izvještaja od DAB-a o obavljanju mandatnih poslova u vezi s evidentiranjem, upravljanjem i naplatom preuzetih potraživanja u skladu sa Sporazumom i Ugovorom o prijenosu potraživanja koji bi, između ostalog, sadržavali podatke o uplatama za naplaćena potraživanja na račun državnog proračuna, izdanim izvodima otvorenih stavki dužnicima, obavljenim i poduzetim mjerama prisilne naplate potraživanja te poduzimanju drugih aktivnosti i poslova.	30. rujna 2020.	provedeno
8.		2017. 2018.	U suradnji s DAB-om obaviti detaljnu analizu preuzetih potraživanja, otpisati potraživanja za koja ne postoji mogućnost naplate te obaviti ispravak vrijednosti u skladu s propisima.	31. prosinca 2020.	provedeno
9.		2018.	Obaviti popis imovine i obveza te donijeti odluke o rezultatima popisa prije sastavljanja finansijskih izvještaja.	31. prosinca 2020.	nije provedeno
10.		2018.	Osigurati nepristranost popisa na način da se u povjerenstva za popis potraživanja i obveza te privremeno i trajno oduzete imovine ne imenuju članovi povjerenstva koji su zaduženi za evidentiranje finansijske imovine i obveza te za unos podataka u upisnike oduzete imovine koja se popisuje.	31. prosinca 2020.	provedeno
11.		2017. 2018.	Obavljati cjelovit popis imovine i obveza na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom Ministarstva financija o popisu imovine i obveza.	31. prosinca 2020.	nije provedeno
12.		2018.	Potpisom na ispravi ili memoriranim šifrom ovlaštenja za transakciju jamčiti da je isprava istinita i da realno prikazuje poslovnu promjenu odnosno transakciju (izvješća o radu na temelju ugovora o djelu), u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	31. siječnja 2020.	provedeno
13.		2014. 2018.	Prije sastavljanja finansijskih izvještaja, uskladiti podatke o vrijednosti udjela i dionica, iznosu potraživanja za prodane stanove, dospjelih potraživanja i obveza te dodatnih ulaganja u nekretnine u analitičkim evidencijama i glavnoj knjizi.	30. lipnja 2020.	djelomično provedeno
14.		2018.	Zatražiti podatke od DAB-a o potraživanjima koja su od njega preuzeta, prema subjektima, rokovima dospjelosti, zateznim kamatama i drugo.	31. ožujka 2020.	provedeno
15.		2014. 2018.	Provoditi postupke procjene vrijednosti do sada neevidentirane imovine u poslovnim knjigama, na način propisan Uputom Ministarstva financija.	Kontinuirano	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
1	2	3	4	5	
16.	Rashodi	2017. 2018.	Donijeti akcijski plan kojim je potrebno jasno definirati aktivnosti, metode, postupke i rokove popisa nekretnina te nadležnosti i odgovornosti članova povjerenstva i ostalih zaposlenika koji sudjeluju u popisu.	30. lipnja 2020.	provedeno
17.		2017. 2018.	U suradnji s Ministarstvom financija, poduzeti aktivnosti u cilju reguliranja ugovorenih odredaba s poslovnom bankom u vezi s obračunom naknade za obavljanje bankarskih poslova i usluga prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo.	31. prosinca 2020.	provedeno
18.		2018.	Sastaviti plan otplate naknade kao sastavni dio ugovora za osnovano pravo služnosti u skladu s Uredbom o postupcima koji prethode sklapanju pravnih poslova raspolažanja nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske u svrhu osnivanja prava građenja i prava služnosti.	30. rujna 2020.	provedeno
19.	Računovodstveno poslovanje	2017. 2018.	Ostvarenje rashoda na temelju ugovora o djelu za poslove koji nisu iz redovne djelatnosti Ministarstva najviše do visine propisane odredbama Zakona o državnim službenicima.	31. prosinca 2020.	provedeno
20.		2017. 2018.	Poduzeti radnje da se svi troškovi u vezi s izvršenjem inspekcijskih rješenja u 2018. i od početka siječnja do konca ožujka 2019. namire od izvršenika, u skladu s odredbama Zakona o građevinskoj inspekciji.	-	nije primjenjivo
21.		2018.	Nadalje poduzimati aktivnosti kako bi se utvrdili razlozi nenaplativosti potraživanja od izvršenika u iznosu od 950.183,00 kn iz evidencije Uprave za inspekcijske poslove.	-	nije primjenjivo
22.		2017.	Od izvoditelja radova, pisanim putem zatražiti pridržavanje ugovorenih rokova obračuna izvršenih radova.	-	nije primjenjivo
23.		2018.	Utvrditi ukupan iznos ulaganja u sustav ISPU (početna ulaganja i ulaganja u nadogradnju) te za utvrđena ulaganja povećati vrijednost nefinansijske imovine.	31. prosinca 2019.	provedeno
24.	Računovodstveno poslovanje	2018.	Evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama pravodobno i na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih isprava, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu	31. prosinca 2019.	provedeno
25.		2017.	U Bilješkama uz finansijske izvještaje navesti podatke o izvanbilančnim zapisima, u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu	31. prosinca 2019.	provedeno

Obrazloženje danih naloga i preporuka koji su djelomično provedeni ili nisu primjenjivi daje se u nastavku.

- U vezi s nalogom da se u poslovnim knjigama evidentiraju cjelovita potraživanja za prihode od finansijske imovine, prihode od imovine, prihode po posebnim propisima, potraživanja od prodaje nefinansijske imovine, za prava služnosti, zakup zemljišta te potraživanja od prodaje viška iskopa koji predstavlja mineralnu sirovину, Ministarstvo je evidentiralo potraživanja za prihode od finansijske imovine, prihode po posebnim propisima, za prava služnosti, zakup zemljišta te potraživanja od prodaje viška iskopa koji predstavlja mineralnu sirovину.

Nisu evidentirana cjelovita potraživanja za prihode od imovine. Na koncu 2021. u okviru potraživanja za prihode od imovine preuzeta potraživanja od Hrvatske agencije za osiguranje depozita su evidentirana i iskazana u finansijskim izvještajima u iznosu od 30.000.000,00 kn.

Prema zaključenom Sporazumu o uređenju međusobnih obveza i potraživanja iz rujna 2018. utvrđena su ukupna potraživanja Ministarstva od CERP-a s osnove prijenosa potraživanja i obveza DAB-a Ministarstvu, u iznosu od 106.020.810,00 kn (potraživanja u iznosu od 109.313.169,00 kn i obveze u iznosu od 3.292.359,00 kn za koji iznos je obavljena kompenzacijom, a odnose se na troškove i naknade CERP-a kod prodaje i upravljanja dionicama i udjelima). Potraživanja se odnose na naplaćenu dividendu i prodaju dionica/poslovnih udjela u trgovačkim društvima, a koje je prihode prije zaključenja navedenog Sporazuma ostvario CERP.

Prema Sporazumu o načinu i rokovima plaćanja međusobnih obveza i potraživanja iz rujna 2019., CERP se obvezao da će obvezu prema Ministarstvu u ukupnom iznosu od 106.020.810,00 kn podmiriti uplatom u iznosu od 5.057.510,00 kn do konca 2019., kompenzacijom u iznosu od 943.300,00 kn te 100.000.000,00 kn u skladu s finansijskim mogućnostima CERP-a, a najkasnije 12 mjeseci od dana donošenja poslovne Odluke Vlade Republike Hrvatske. CERP je koncem 2019. podmirio dugovanje Ministarstvu u iznosu od 5.057.510,00 kn u skladu sa Sporazumom, a do konca 2021. CERP je, iako nije donešena poslovna Odluka Vlade Republike Hrvatske, podmirio dio dugovanja prema Ministarstvu u iznosu od 70.000.000,00 kn (50.000.000,00 kn u travnju 2020. te u iznosu od 20.000.000,00 kn u prosincu 2020.). Iznos potraživanja putem kompenzacije iz Sporazuma nije proveden. U odnosu na Sporazum iz rujna 2018. nakon obavljenih uplata CERP-a, preostala su potraživanja u iznosu od 30.943.300,00 kn, što je 943.300,00 kn više u odnosu na evidentirana potraživanja u poslovnim knjigama Ministarstva te su za navedeni iznos manje evidentirana potraživanja i izvori vlasništva. Prema odredbama članka 17. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu imovina, obveze i vlastiti izvori određuju finansijski položaj proračuna odnosno proračunskih korisnika.

- U vezi s nalogom da se prije sastavljanja finansijskih izvještaja usklade podaci o vrijednosti udjela i dionica, iznosu potraživanja za prodane stanove, dospjelih potraživanja i obveza te dodatnih ulaganja u nekretnine u analitičkim evidencijama i glavnoj knjizi, Ministarstvo je uskladilo podatke o vrijednosti udjela i dionica, iznosu potraživanja za prodane stanove, obveza te dodatnih ulaganja u nekretnine. Nisu usklađeni podaci o dospjelim i nedospjelim potraživanjima.

U Bilanci sa stanjem na koncu 2021. u okviru obveznih analitičkih podataka iskazana su dospjela potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 2.279.155.304,00 kn i nedospjela potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 162.450.972,00 kn. Dospjela potraživanja za prihode od prodaje nefinansijske imovine iskazana su u iznosu od 10.537.140,00 kn i nedospjela navedena potraživanja u iznosu od 5.044.275,00 kn.

Prema pomoćnim analitičkim evidencijama Ministarstva dospjela potraživanja za prihode poslovanja iznose 2.268.627.345,00 kn, što je 10.527.959,00 kn manje u odnosu na podatke iskazane u Bilanci u okviru obveznih analitičkih podataka. Dospjela potraživanja za prihode od prodaje nefinansijske imovine u analitičkoj evidenciji iskazana su u iznosu od 6.381.525,00 kn, što je 4.155.615,00 kn manje od iskazanog iznosa u okviru obveznih analitičkih podataka u Bilanci.

- Na temelju odredaba Zakona o državnom inspektoratu, od travnja 2019. izvršenje inspekcijskih rješenja u nadležnosti je Državnog inspektorata.
- Potraživanja od izvršenika (vlasnika i/ili investitora nezakonito izgrađenih građevina) od travnja 2019. preuzeo je Državni inspektorat.
- Kontrola obračuna ugovorenih radova na uklanjanju nezakonito izgrađenih građevina vezano za izvršenje inspekcijskih rješenja od travnja 2019. u nadležnosti je Državnog inspektorata.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

1.2. *U vezi sa statusom naloga i preporuka iz prošle revizije, Ministarstvo u Očitovanju navodi da su pravni prednici Ministarstva imali prema Nacrtu izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji Ministarstva za 2021. ukupno 25 naloga i preporuka koje je Državni ured za reviziju dao u prethodnim godinama. Nadalje, navodi da je od 25 naloga i preporuka Ministarstvo u potpunosti provelo 20 naloga i preporuka, dok tri nisu provedena u cijelosti, a dva su provedena djelomično.*

U vezi s provođenjem ispravka vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, Ministarstvo navodi da kontinuirano radi ispravak vrijednosti potraživanja i jedina omaška kod navedenog bila je pogrešno napravljen ispravak potraživanja u 2021., i to za jedan segment poslovanja (potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo) koji je u 2022. ispravljen. Također, navodi da će Ministarstvo nadalje provoditi ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U vezi s nalozima koji se odnose na popis imovine i obveza Ministarstvo navodi da će po navedenim nalozima postupiti pri obavljanju popisa imovine i obveza za 2022.

U vezi s cjelovitim evidentiranjem potraživanja za prihode od imovine, Ministarstvo navodi da će do kraja 2022. uskladiti svoje podatke koji se odnose na kompenzaciju s CERP-om i tripartitni ugovor s Hrvatskom agencijom za osiguranje depozita.

U vezi s usklađivanjem podataka o dospjelim i nedospjelim potraživanjima u analitičkim evidencijama i glavnoj knjizi, Ministarstvo navodi da će u finansijskim izvještajima za 2022. uskladiti podatke o dospjelim i nedospjelim potraživanjima u analitičkim evidencijama i bilanci.